

Gmina Tyczyn

Nr 3(585)
25.03 – 28.04.2018 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

*Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych
życzymy Mieszkańcom Gminy Tyczyn
wiele radości, zdrowia i pokoju.
Niech Zmartwychwstały Chrystus napelni
wszystkich Wiarą, Nadzieją i Miłością
oraz błogosławi w życiu rodzinnym,
zawodowym i społecznym. Wesołego Alleluja!*

*Przewodniczący Rady Miejskiej
Adam Skowroński*

*Burmistrz Tyczyna
Janusz Skotnicki*

W numerze:

- Inauguracja obchodów 650-lecia powstania Tyczyna
- Z dziejów tyczyńskiej świątyni
- Konferencja „Policja w służbie Niepodległej”
- Informacje na temat elektronicznych zwolnień lekarskich
- Sportowe sukcesy zawodników naszej gminy

Poczet Sztandarowy Gminy Tyczyn

Ks. biskup Jan Wątroba otrzymał w darze od pracowników Urzędu Miejskiego pamiątkową ikonę

11 marca 2018 r., uroczysta inauguracja obchodów 650-lecia powstania Tyczyna w kościele parafialnym w Tyczynie. Mszy św. przewodniczył JE ks. biskup Jan Wątroba.

14 marca 2018 r., Rozpoczęcie uroczystej sesji popularno-naukowej pt. „Mieszkańcy, rody, zdarzenia, czyli 650 lat Tyczyna w świetle badań historycznych”.

W roli Kazimierza Wielkiego Jakub Szybkowski

Tyczyn ma 650 lat

14 marca 1368 r. w Niepołomicach król Kazimierz Wielki podpisał akt, na mocy którego powstało miasto królewskie Tyczyn. 650 lat później, w dokładną dzienną datę tego wydarzenia, odbyła się sesja popularno-naukowa pt. „Mieszkańcy, rody, zdarzenia, czyli 650 lat Tyczyna w świetle badań historycznych”. Jej organizatorem była Gmina Tyczyn przy współpracy Uniwersytetu Rzeszowskiego. Można by zadać pytanie: dlaczego tak uroczyszcie obchodzimy wspomnienie roku 1368? Odpowiedź jest prosta. Dlatego że nadanie przywileju lokacyjnego dało miastu osobowość, a miejsce zyskało własną tożsamość. Dokument lokacyjny umożliwił też mieszkańcom Tyczyna organizację administracji i władzy sądowniczej. Dzień 14 marca 1368 r. był dla Tyczyna początkiem tworzenia nowej przestrzeni społecznej i gospodarczej.

Inauguracja jubileuszowych obchodów miasta rozpoczęła się **11 marca** br. w tyczyńskiej świątyni uroczystą mszą świętą, której przewodniczył i kazanie wygłosił Jego Ekscelencja **ksiądz biskup Jan Wątroba**. W Eucharystii udział wzięły władze samorządowe z Burmistrzem Tyczyna **Januszem Skotnickim** i Przewodniczącym Rady Miejskiej **Adamem Skowrońskim** na czele.

Trzy dni później, tj. **14 marca** br., w najważniejszy dzień w historii tyczyńskiej samorządności, odbyła się uroczysta sesja popularno-naukowa. Rozpoczęła się ona od pięknej polskiej pieśni „Gaude Mater Polonia” w wykonaniu chóru działającego przy SP w Tyczynie pod przewodnictwem **Diany Hałoń** oraz od odczytania przez króla Kazimierza Wielkiego (w tej roli wystąpił **Jakub Szybkowski**) aktu lokacyjnego, który przekazany został Burmistrzowi Tyczyna, gospodarzowi Gminy Tyczyn. Następnie Burmistrz Tyczyn powitał wszystkich przybyłych gości, których obecność uświetniła jubileuszową sesję. W ich gronie znaleźli się m.in.: **ks. Stanisław Słowik** - dyrektor Caritas Diecezji Rzeszowskiej, **prof. dr hab. Sylwester Czopek** - rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego, **Stanisław Kruczek** - członek Zarządu Województwa Podkarpackiego, **Izabela Fac** - kierownik Kancelarii Sejmiku Województwa Podkarpackiego, **Wiesław Motyka** - dyrektor Najwyższej Izby Kontroli o/Rzeszów, **Grażyna Pękala** - radna Powiatu Rzeszowskiego, **Jerzy Kocój** - Burmistrz Błażowej, **Wiesław Dronka** - Burmistrz Boguchwały, **Adam Skoczylas** - Wójt Gminy Lubenia, **Joanna Rupp** - zastępca Burmistrza Łańcuta, **Krzysztof Grad** - Wójt Gminy Chmielnik, proboszczowie: **ks. Adam Pietrucha**, **ks. Marian Czenczek** oraz **s. Noemi Małgorzata Pietras**. W uroczystej sesji uczestniczyli też radni Rady Miejskiej w Tyczynie, dyrektorzy i kierownicy instytucji, placówek oświatowych oraz stowarzyszeń.

Po powitaniu gości głos zabrał **Adam Skowroński** - Przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie. W swoim przemówieniu zwrócił on uwagę na ważne momenty w historii Tyczyna, na którą wpływały wielkie wydarzenia o skali europejskiej, a na-

wet światowej oraz te mniejsze o znaczeniu lokalnym. Po jego wystąpieniu wysłuchaliśmy dwóch pięknych polskich pieśni patriotycznych (soliści: **Piotr Brzęk** i **Daria Marcinek**), które w tym dniu brzmiały w sposób szczególny.

Następnie przystąpiono do realizacji programu sesji popularno-naukowej, której moderatorem była **Alicja Kustra** - dyrektor MiGBP w Tyczynie. Na sesję złożyły się cztery wykłady, które wygłosili pracownicy naukowcy na co dzień związani z Uniwersytetem Rzeszowskim. „Pobożne fundacje Jana Klemensa Branickiego” to tytuł pierwszego wykładu, który wygłosił **ks. dr hab. Sławomir Zabraniak**. Przybliżył on sylwetkę wybitnej postaci, która złotymi zgłoskami wpisała się na zawsze w księgę tyczyńskiej historii. Jako druga wystąpiła **dr hab., prof. URz Beata Lorens** z wykładem pt. „Tyczyn i jego mieszkańcy w drugiej połowie XVIII w.”. Kolejnym prelegentem był **dr Hubert Maćik**. Dzięki jego wykładowi pt. „Krajobraz małego miasta rezydencjonalnego na przykładzie Tyczyna” mogliśmy spojrzeć na nasze miasto okiem nie tylko historyka sztuki, ale także konserwatora zabytków. Ostatni wykład nosił tytuł: „Tyczyn w latach 1929-1932 w dzienniku Franciszka Kotuli - nauczyciela miejscowej szkoły”, a wygłosił go **dr Krzysztof Ruszel**.

Każda z prelekcji dotyczyła innego tematu, jednak wspólnym ich mianownikiem był Tyczyn oraz jego ciekawa historia, którą tworzyli ludzie mieszkający i pracujący dla miasta. Sesja popularno-naukowa stała się dla słuchaczy podróżą w czasie oraz ciekawą lekcją historii - taki też był jej cel.

Sesja z okazji 650. rocznicy uzyskania praw miejskich była też doskonałą okazją do podsumowania konkursów wiedzy o Tyczynie: „Co wiemy o 650-letnim grodzie” i „Patroni naszych ulic”, a także wręczenia nagród laureatom. W imieniu organizatorów, czyli Szkoły Podstawowej w Tyczynie i Gminy Tyczyn, nagrody zwycięzcom wręczyli: **Zofia Miedlar-Mruk** - dyrektor SP w Tyczynie i Burmistrz Tyczyn **Janusz Skotnicki**.

Laureaci konkursu wiedzy „Co wiemy o 650-letnim grodzie?”: 1. miejsce ex aequo - **Maja Ligęza** i **Anna Szymkowicz**, kl. 6a, 2. miejsce ex aequo - **Katarzyna Wiater**, **Stanisław Litwicki**, kl. 6b (wszyscy SP Tyczyn), 3. miejsce: **Adrianna Szczypek**, kl. 2b (Gimnazjum w Tyczynie). Wyróżnienia: **Wojciech Domino**, kl. 3a, **Artur Tendelski**, kl. 2a (Gimnazjum w Tyczynie), **Dominika Cyrnek**, kl. 2a (LO Tyczyn).

Laureaci konkursu „Patroni naszych ulic”: 1. miejsce: **Anna Szymkowicz** (kl. 6a), 2. miejsce: **Dawid Dziadura** (kl. 4b), 3. miejsce: **Fabian Domino** (kl. 6b) - wszyscy SP Tyczyn. Wyróżnienia: **Wojciech Domino**, kl. 3a (Gimnazjum Tyczyn), **Alicja Małek**, kl. 2a (LO Tyczyn).

Podczas uroczystej sesji można było zobaczyć prace laureatów konkursów plastycznych: „Tyczyn XXII wieku” (organizator: SP w Tyczynie) i „Laurka dla Tyczyna” (organizator: MiGBP w Tyczynie i SP w Tyczynie).

tekst: **Alicja Kustra**

Wystąpienie Przewodniczącego Rady Miejskiej w Tyczynie Adama Skowrońskiego

Życzenia dla Tyczyna przekazuje Stanisław Kruczek - członek Zarządu Województwa Podkarpackiego

RADA MIEJSKA UCHWAŁIŁA

23 lutego br. odbyła się 47. sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni wysłuchali informacji dotyczącej realizacji inwestycji powiatu na terenie gminy Tyczyn w 2017 r. oraz zamierzeń w tym zakresie w 2018 r. Podjęli również uchwały w sprawach:

► **Zmiany uchwały nr XXII/172/12 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 22.06.2012 r.** w sprawie przyjęcia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na terenie Gminy Tyczyn na lata 2012-2022.

Zmiana podyktowana jest zmianą regulacji ustawowych – potrzebny jest aktualny załącznik do Wieloletniego Planu. Zmiana załącznika wynika z potrzeby dostosowania czasu realizacji tego planu do Programu Rozwoju Gminy Tyczyn na lata 2017-2022 i umieszczenia zadań w tym programie w ramach czasowych. Dodatkowo według nowych przepisów „Wody Polskie” będą zatwierdzały taryfę na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków dla przedsiębiorstw obsługujących wodociągi i kanalizację na 3 lata. Dotychczasowy Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na terenie Gminy Tyczyn kończył się na 2020 roku, a istnieje potrzeba ustalenia taryfy od lipca 2018 do czerwca 2022 r.

► **Przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego Nr 1/2018 w Matysówce.** Przystąpienie do sporządzania tego planu ma na celu

ustalenie zasad zagospodarowania i zabudowy oraz zasad obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej. Powierzchnia obszaru objętego planem to ok. 0,325 ha. Na części przedmiotowego terenu obowiązuje Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego, natomiast dla pozostałej części jest go brak. Do Urzędu Miejskiego wpłynął wniosek właściciela ww. terenu o sporządzenie kompleksowego miejscowego planu dla całego tego obszaru, ponieważ właściciel chce go zagospodarować na cele mieszkaniowe.

► **Zasad udzielenia dotacji celowej z budżetu Gminy Tyczyn dla spółek wodnych oraz sposobu jej rozliczania.**

► **Zmiany uchwały Nr VIII/44/15 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 22.05.2015 r. dotyczącej udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Podkarpackiemu.** Uchwała dotyczy przekazania Województwu Podkarpackiemu opracowanej dokumentacji technicznej na budowę chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 878 Rzeszów-Dylągówka.

► **Udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Podkarpackiemu na realizację zadania publicznego.** Uchwała dotyczy udzielenia pomocy rzeczowej Województwu Podkarpackiemu w formie opracowania przedmiaru robót i kosztorysu inwestorskiego na budowę chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 878 Rzeszów – Dylągówka w Kielnarowej (odcinek o długości 370 mb).

► **Zmiany uchwały Nr XLIV.312.17 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 15.12.2017 r.**

► **Wyrażenia opinii dotyczącej włączenia sołectwa Matysówka do Miasta Rzeszowa.** 11.12.2017 r. do Urzędu Miejskiego wpłynął wniosek Prezydenta Miasta Rzeszowa o podjęcie działań w celu wyrażenia przez Radę Miejską w Tyczynie opinii w przedmiocie wyłączenia Sołectwa Matysówka z Gminy Tyczyn i włączenia go do Miasta Rzeszowa. W tym celu przeprowadzone zostały konsultacje społeczne, w których: 604 osoby, tj. 55% ważnie oddanych głosów, było przeciwnych przyłączeniu sołectwa Matysówka do Miasta Rzeszowa, 39% ważnie oddanych głosów było za przyłączeniem Matysówki do Rzeszowa, wstrzymało się 58 osób, 54 głosy były nieważne.

► **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2018 r.**

► **Zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.**

tekst: **Joanna Włoch-Dłurzej**

*Ci, których kochamy, nie umierają nigdy,
bo miłość to nieśmiertelność*
E. Dickson

Wyrazy żalu i współczucia

dla **Żony Ewy** oraz **Synów: Kacpra i Jakuba**

z powodu śmierci

Męża i Taty

PIOTRA PALUCHA

składają: **Dyrektor, Nauczyciele, Uczniowie
oraz Pracownicy Szkoły Podstawowej
w Hermanowej**

*Jakże szybko przekroczyłeś granice cienia
Zostawiłeś nas z wypaloną nadzieją, z brzemieniem
ból i pytań...* (A.M. Nowak)

Rodzinie i Najbliższym

śp. PIOTRA PALUCHA

wyrazy współczucia i żalu

składają:

**Dyrekcja i Pracownicy Miejskiej i Gminnej
Biblioteki Publicznej w Tyczynie oraz Filii**

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

MĘŻA I TATY

Pani **Ewie Leś-Paluch**

oraz synom **Kacprowi i Jakubowi**

składają: **Dyrekcja, Rada Pedagogiczna, pra-
cownicy oraz uczniowie Szkoły Podstawowej
z oddziałami gimnazjalnymi w Tyczynie**

Pani **Ewie Leś-Paluch**
oraz synom **Kacprowi i Jakubowi**

wyrazy żalu i współczucia z powodu śmierci

MĘŻA I TATY

składa: **Rada Rodziców przy Szkole
Podstawowej w Hermanowej**

DYŻUR

Najbliższy dyżur radnych **Jadwigi Czarnik** i **Eweliny Malak** odbędzie się **12.04.2018 r.** w godz. 18.00-19.00 w **Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej** (w biurze sołtysa).

Zapowiedzi imprez - KWIECIEŃ 2018

25.03, godz. 10.15 - spektakl o życiu **Służebnicy Bożej Rozalii Celakówny** w wykonaniu grupy teatralnej Wspólnoty dla Intronizacji NSPJ z Diecezji Rzeszowskiej, sala M-GOK

8.04, godz. 19.00 - spektakl „**Józef Błogosławiony**” w reż. Janusza Pokrywki, sala M-GOK

10.04 - Rozstrzygnięcie **konkursów bibliotecznych**: na logo biblioteki i fotograficznego

17.04, godz. 10.00 - **Przeгляд Piosenki Religijnej** „Boże Świąteczka - Jesteśmy napełnieni Duchem Św.” oraz montaż słowno-muzyczny związany z jubileuszem 650-lecia Tyczyzna, sala M-GOK. Organizator: Przedszkole Publiczne Zgromadzenia Sióstr Św. Dominika w Tyczynie.

25.04 - Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej ogłasza **konkursy** (literacki i plastyczny) dla uczniów szkół gminy Tyczyn pt. „650 lat miasta Tyczyzna”

25.04, godz. 17.00 - spotkanie autorskie z pisarką **Magdaleną Zimny-Louis**. Organizator: MiGBP w Tyczynie

Informacja Burmistrza Tyczyzna

Burmistrz Tyczyzna informuje, że **do 3.04.2018 roku w Urzędzie Miejskim w Tyczynie (pok. nr 18) jest wyłożony do publicznego wglądu projekt VI zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przemysłowego Gminy i Miasta Tyczyn wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.**

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie VI zmiany Studium rozwiązaniami odbędzie się **26.03.2018 r. o godz. 12.00** w sali konferencyjnej UM w Tyczynie. **Uwagi** dotyczące projektu należy składać na piśmie do Burmistrza Tyczyzna z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu oraz oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie **do 24.04.2018 r.**

Szczegółowe informacje na stronie internetowej: **www.tyczyn.pl**. źródło: **www.tyczyn.pl**

eWniosekPlus

- rewolucja w dopłatach

Od 2018 r. wszystkie wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych z PROW muszą być złożone przez Internet.

Każdy kto będzie składał w tym roku wniosek o dopłaty bezpośrednie, musi mieć utworzone indywidualne konto w systemie ARiMR.

Do utworzenia konta należy podać dane: nr identyfikacyjny producenta, osiem ostatnich cyfr aktualnego nr rachunku bankowego z ewidencji producentów, kwotę ostatniego przelewu otrzymanego z ARiMR za 2017 rok.

Szczegółowe informacje można uzyskać w PODR w Boguchwale, w **Biurowi Doradcy w Tyczynie, ul. Św. Krzyża 14**, tel.(17) 22-99-276 lub (17) 23-02-969, od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Wypełnianie wniosków: **15.03 - 15.05.2018 r.**

Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych, spełnionych wiarą, nadzieją i miłością. Radosnego, wiosennego nastroju, serdecznych spotkań w gronie rodziny i wśród przyjaciół oraz wesołego Alleluja

życzą: **Dyrektor i Pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie**

Aby Świąta Wielkiej Nocy były wzorem duchowego wzbogacenia i umocnienia dającego radość, pokój i nadzieję.

Wszelkiej pomyślności
Mieszkańcom Hermanowej

życzą: **Sołtys i Rada Sołecka**

Zdrowych, pełnych radości i optymizmu Świąt Wielkiej Nocy, a także wszelkiej pomyślności oraz satysfakcji z życia rodzinnego i zawodowego

Mieszkańcom Tyczyzna

życzą: **Zarząd Osiedla w Tyczynie**

Niech Zmartwychwstanie Pańskie, które niesie odrodzenie duchowe, napełni nas spokojem i wiarą, da siłę w pokonywaniu trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Wesołego Alleluja
Mieszkańcom Borku Starego

życzą: **Sołtys i Rada Sołecka**

Najserdeczniejsze życzenia zdrowych, radosnych i spokojnych Świąt Wielkiej Nocy, smacznego jajka, mokrego dyngusa, a także odpoczynku w rodzinnym gronie

Mieszkańcom Kielnarowej

życzą: **Sołtys i Rada Sołecka**

Zdrowych i radosnych Świąt Wielkanocnych, wielu łask Zmartwychwstałego Pana, Jego dobroci i miłości na każdy dzień

Mieszkańcom Matysówki

życzą: **Sołtys i Rada Sołecka**

Niech te Świąta Wielkanocne obdarzą nas radością, zdrowiem, pomyślnością, a także błogosławieństwem Zmartwychwstałego Chrystusa.

Czytelnikom „Głosu Tyczyzna”, naszym Współpracownikom i Kolporterom wesołego Alleluja życzy Redakcja GT

Zapraszamy do „Domu Zdrowia” w Błazowej

Poniżej rozmowa z **Jackiem Kotulą** - kierownikiem
Ośrodka Naturoterapii „Dom Zdrowia” w Błazowej

Kto był pomysłodawcą założenia Ośrodka Naturoterapii „Dom Zdrowia” w naszej Błazowej?

Szef „Doliny Strugu” **Kazimierz Jaworski** zastanawiał się, jak lepiej wykorzystać budynek przy „dworku” w Błazowej. Znany w Polsce naturoterapeuta **Jerzy Zięba** z Rzeszowa podpowiedział mu, że warto utworzyć tam coś na kształt ośrodka w Radawie, gdzie osoby przyjeżdżałyby na leczenie za pomocą diety warzywno-owocowej doktor **Ewy Dąbrowskiej**. Tak też zrobiliśmy.

Kto tu znalazł zatrudnienie?

Projekt złożony do Wojewódzkiego Urzędu Pracy miał na celu stworzenie nowych miejsc pracy głównie dla osób bezrobotnych i niepełnosprawnych. Zatrudniliśmy 5 kucharzy, którzy mają do pomocy 16 osób niepełnosprawnych (w tym 11 ze znacznym stopniem niepełnosprawności). Są to osoby z Doliny Strugu.

Jaka jest oferta „Domu Zdrowia”?

Posiadamy 15 pokoi do wynajęcia na noclegi (łącznie 30 łóżek), oferujemy całodobowe posiłki na miejscu, obiady abonamentowe, catering, wynajmujemy sale na imprezy okolicznościowe, ale przede wszystkim przyjmujemy gości na tzw. wczasy zdrowotne z wykorzystaniem diety warzywno-owocowej. Oczywiście, przygotowujemy wszystkie rodzaje posiłków, również tradycyjne, ale zdrowo ugotowane w piecu parowym lub na oleju kokosowym. Ceny są konkurencyjne, o czym mogli się przekonać ci, którzy u nas już byli.

Proszę coś więcej powiedzieć o tych wczasach zdrowotnych.

Wykorzystując „modę” na zdrowe odżywianie oferujemy głównie 2-tygodniowe turnusy oparte na diecie warzywno-owocowej, gdzie dobową wartość odżywcza posiłków nie przekracza 800 kalorii. Po takim turnusie następuje oczyszczanie z toksyn i odkwaszanie organizmu człowieka, poprawiają się wyniki badań i powraca równowaga wewnętrzna. Efektem czego jest też utrata zbędnych kilogramów. Na miejscu mamy dietetyczkę, która wszystko na bieżąco omawia z uczestnikami wypoczynku. W ośrodku pracuje też fizykoterapeutka, która codziennie prowadzi zajęcia i zabiegi. Wszystko jest wliczone w cenę pobytu i kosztuje 1200 złotych za 2-tygodniowy pobyt.

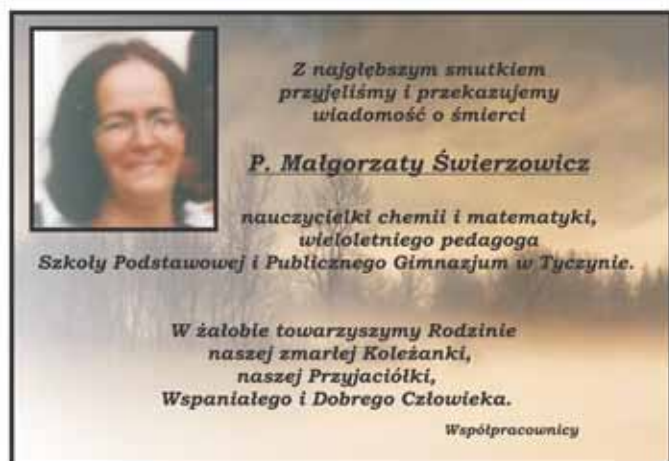
Czy są jakieś oferty dla okolicznych mieszkańców?

Zapraszamy mieszkańców Gminy Tycyn do skorzystania z diety warzywno-owocowej dr Dąbrowskiej, ale bez noclegów. Można po prostu przychodzić na posiłki, korzystać z fizykoterapii, a na noclegi wracać do swego domu. Koszt 2-tygodniowej kuracji wynosi wtedy 700 złotych. Ja osobiście korzystałem z tej opcji i schudłem 6 kilogramów. Prowadzimy też warsztaty zdrowego żywienia dla szkół, podczas których uczniowie sami przygotowują posiłki pod okiem naszych kucharzy.

Poproszę o kilka refleksji z perspektywy dotychczasowego funkcjonowania Domu.

Przyjeżdżają do nas głównie turyści z dalszych części Polski, np. z Gdańska, Łowicza, Warszawy czy Śląska. Były też rodziny z Niemiec i Kanady. Chcemy im podczas pobytu pokazać piękno Doliny Strugu i zawozić ich np. do Futomy, gdzie panie w strojach ludowych robią wypieki proziaków i bulwioka futomskiego. Z Piątkowej przyjeżdża do nas Andrzej Baran i gra na cymbałach, zwiedzamy Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej, kościół i pałac w Tycynie, spacerujemy po rezerwacie Mójka, odkrywamy cmentarz żydowski i pole lawendy. Turyści jeżdżą na rowerach i chodzą z kijkami po okolicznych ścieżkach. Wszystkim się tu bardzo podoba. Turystom brakuje tylko jezior. Można oglądać krótkie filmiki z ich pobytu na naszej stronie: www.domzdrowia.org.

Plany na najbliższą przyszłość? Chcemy wkrótce utworzyć w Błazowej dom dziennego pobytu dla osób starszych. Dla tych osób przygotowalibyśmy smaczne i zdrowe posiłki. Planujemy zorganizować darmowe szkolenia dla osób chętnych zdobycia kwalifikacji instalatora fotowoltaiki. Chcemy także zorganizować turnusy zdrowotne dla osób chorych na nowotwory. Przygotowujemy również specjalną ofertę na pobyt uczniów podkarpackich szkół w ramach tzw. zielonej szkoły. Zachęcamy do odwiedzin.

Wszystkim tym, którzy byli z nami w najtrudniejszych chwilach i dzielają nasz smutek po odejściu naszego ukochanego Syna i Brata

śp. ks. Mieczysława Paśko

składamy **Bóg zapłać**.

Serdecznie dziękujemy Lekarzom i Personelowi Szpitali: Świętej Rodziny w Rudnej Małej, Szpitala Wojewódzkiego Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie oraz Hospicjum przy ul. Kujawskiej za wsparcie w czasie choroby.

Dziękujemy Ks. Biskupowi **Janowi Wątrobie**, Ks. Biskupowi Seniorowi **Kazimierzowi Górnemu**, Ks. Dziekanowi **Adamowi Samelowi**, Księżom, Siostram Zakonnym – za zorganizowanie uroczystości żałobnych w Głogowie Młp.

Dziękujemy Ks. Proboszczowi **Marianowi Czenczkowi**, Księżom i Siostram Zakonnym za zorganizowanie uroczystości pogrzebowych w Tycynie.

Panu Burmistrzowi **Januszowi Skotnickiemu**, Policji, Strażakom OSP oraz wszystkim uczestnikom pogrzebu, Rodzinie i Przyjaciołom dziękujemy za modlitwę i wsparcie.

Pograżeni w żałobie
Mama, Bracia i Siostra

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

21.02 br. w naszej szkole po raz kolejny obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego (Międzynarodowy Dzień Dziedzictwa Językowego). Samo święto zostało ustanowione 17.11.1999 r. przez UNESCO. Jego źródła należy szukać w tragicznych wydarzeniach, jakie rozegrały się 21.02.1952 r. w Bangladeszu, gdzie podczas pokojowych demonstracji w obronie języka bengalskiego zginęło pięciu studentów uniwersytetu w Dhace. W zamyśle inicjatorów dzień ten ma jednak nie tylko upamiętniać bohaterstwo i heroizm piątki młodych ludzi, ale **również propagować i wspomóc w ochronie bogactwa i różnorodności językowej jako dziedzictwa kulturowego**. Według najnowszych szacunków UNESCO przez ostatnie pół wieku na całym świecie zanikło około 250 języków, a 3 tysiące jest zagrożonych zanikiem.

*„A niechaj narodowie wżdy postronni znają,
że Polacy nie gęsi, iż swój język mają”.*
Mikołaj Rej

W tym roku uczniowie klas 4-6 na lekcjach języka polskiego obejrzeni prezentację multimedialną na temat historii obchodzonego dnia. Zapoznali się m.in. z pochodzeniem języka polskiego oraz cechami, które wyróżniają go spośród innych języków słowiańskich. Na koniec wszyscy chętni mogli także spróbować swoich sił i sprawdzić, jak dobra jest ich dykcja, głośno odczytując fragmenty tekstów „najeżonych” wyrazami

trudnymi do wypowiedzenia nie tylko dla obcokrajowców. W ramach obchodów w szkole przeprowadzono również konkurs **Szkolny Mistrz Języka Ojczystego**. Konkurs składał się z dwóch etapów: eliminacji szkolnych i finału. Ostateczne wyniki rywalizacji przedstawiają się następująco: klasy 4: I miejsce – **Maciej Szymkowicz** (kl. 4d), II miejsce – **Julia Kubal-Marzec** (kl. 4b), III miejsce – **Karol Żarko** (kl. 4d); klasy 5: I miejsce – **Oliwia Śmigiel** (kl. 5b), II miejsce – **Izabela Zając** (kl. 5b), III miejsce – **Katarzyna Chuchla** kl. 5a; klasy 6: I miejsce – **Kinga Prokop** (kl. 6b), II miejsce – **Julia Kustek** (kl. 6b), III miejsce – **Anna Szymkowicz** (kl. 6a).

Mamy nadzieję, że tegoroczne obchody nie tylko podniosą świadomość językową naszych uczniów, ale również ich poczucie odpowiedzialności za współczesną polszczyznę, która obok flagi, godła czy hymnu jest naszym symbolem i skarbem narodowym.

Tekst: **Adam Janiec**

Gościnny występ uczniów SP Tyczyn

23.02.2018 r. w **Instytucie Teologiczno-Pastoralnym im. św. J.S. Pelczara w Rzeszowie** odbył się II etap Wojewódzkiego Konkursu Historyczno-Religijnego **„Rola Narodu i Kościoła w Odzyskaniu Niepodległości”**, którego głównym celem jest podniesienie świadomości uczniów na temat roli Kościoła w jednoczeniu Polaków na drodze do odzyskania niepodległości.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in.: **ks. biskup Edward Białogłowski**, wicekanclerz Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie **ks. dr Marek Story**, proboszcz parafii pw. Chrystusa Króla w Rzeszowie **ks. dr Janusz Podlaszczak**, wiceprzewodniczący Rady Miasta w Rzeszowie **Izabela Pyra**, Diecezjalny Wizytator Katechezy w Rzeszowie **ks. dr Krzysztof Budzyń**, przedstawiciele Stowarzyszenia Przyjaciół Podkarpackiej Rodziny Szkół im. Jana Pawła II: **Nina Kitlińska** i **Mariusz Guzek** oraz **Zofia Międlar-Mruk** i **Zofia Kwater** - reprezentujące Szkołę Podstawową w Tyczynie.

Imprezę uświetnił występ uczniów w Tyczynie, którzy zaprezentowali montaż słowno-muzyczny **„Jeszcze Polska nie zginęła, póki my żyjemy”** według scenariusza **Adama Jańca**, chórem dyrygowała **Diana Hałoń**.

tekst: **Zofia Międlar-Mruk**
- dyrektor SP w Tyczynie

**Centrum Dziedzictwa Kulturowego
i Informacji Turystycznej w Tyczynie**
zaprasza serdecznie na wernisaż

„SŁAWOMIR BUKAŁA - MALARSTWO”

12.04.2018 godz. 18:00

Sławomir Bukala - urodzony w 1963 r. w Rzeszowie. Absolwent Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Rzeszowie. Studiował na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Od 1987 pracował jako fotograf w Rzeszowskich Zakładach Graficznych i „Geokart” Rzeszów. Od 1990 r. zajmuje się wykonawstwem tablic pamiątkowych w granicie, marmurze i brązie. Dyplom z malarstwa uzyskał w 2014 r. na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Pierwsza wystawa indywidualna w 2015 r. w Miejskim Domu Kultury w Głogowie Młp.

W programie: występy wokalne członków Stowarzyszenia Śpiewaczego Sancta Musica przygotowane przez Agnieszkę Fudali przy akompaniamencie Szymona Dziedzica, słodki poczęstunek

WSTĘP WOLNY

Dzień Kobiet

8 marca to jeden z kilku wyjątkowych dni w roku. W tym dniu obchodzimy Dzień Kobiet. Samo święto ma długą tradycję. Jej początków należy szukać w 1909 r. w Stanach Zjednoczonych, kiedy to 28 lutego po raz pierwszy obchodzono święto wszystkich pań. Obecnie w wielu krajach **Dzień Kobiet jest oficjalnym świętem**. Mężczyźni w tym dniu wręczają znajomym kobietom – babciom, matkom, żonom, siostrzym czy koleżankom – kwiaty i drobne upominki. Niestety, we współczesnej Polsce święto to jest nieco zapomniane.

*„Gdy wszystkiego masz dość, kiedy bierze cię złość,
a na duszy ci smutno i źle...
Kiedyś chmurny i zły, kiedy w oczach masz tży,
jedno tylko rozwieje troski twe...”*
Jerzy Nel

Na szczęście inaczej jest w SP w Tycynie. W tym roku obchody Dnia Kobiet w naszej szkole po raz kolejny miały niezwykle uroczysty charakter. Mężczyźni duży i mali przygotowali dla wszystkich przedstawicielek płci pięknej bardzo miłą niespodziankę. Była nią okolicznościowa akademicka, w czasie której zaprezentowany został żartobliwy montaż słowno-muzyczny według scenariusza **Adama Jańca** i **Wiesława Zawadzkiego**. Uczniowie z klas 4-6 zaprezentowali wesołe wiersze, piosenki i etudy teatralne o kobietach, po raz kolejny udowadniając, że **„kobiety są kwiatami, które bezustannie zwracają się do światła i jak kwiaty potrzebują słońca, aby się rozwinąć”**. W czasie występu publiczność miała okazję m.in. wysłuchać występów **Karola Żarka** i **Piotra Brzęka** oraz obejrzeć pokaz tańca w wykonaniu **Aleksandry Trzyny** i **Szymona Sali**. Prawdziwą gwiazdą programu okazał się jednak zespół **„The Bullets”**, który do czerwoności rozpalili zgromadzoną publiczność.

Po występie przyszła pora na życzenia i serdeczności dla wszystkich kobiet i dziewcząt. Szkoda tylko, że Dzień Kobiet jest raz w roku...

tekst: **Adam Janiec**

Wszyscy, którzy chcą wesprzeć **ZOSIĘ TENDELSKĄ**, mogą wpłacać datki na **konto fundacji Avalon: 62160012860003003186426001** z dopiskiem: **„Tendelska 3008”** lub подарować **1 procent podatku**, nr **KRS: 0000270809** (z takim samym dopiskiem).

Zosia urodziła się 3.01.2014 roku z rozszczepem kręgosłupa, z przepukliną oponowo-rdzeniową oraz skrajnym wodogłowiem. W pierwszej dobie swojego życia przeszła skomplikowaną operację, a do dnia dzisiejszego była operowana 9 razy. **Jest codziennie rehabilitowana** na Fundusz oraz prywatnie. **Zosia aktualnie potrzebuje intensywnej rehabilitacji i leczenia, aby mogła się rozwijać i w przyszłości samodzielnie funkcjonować.**

Spotkanie z ks. bp Janem Wątrobą

12.03 br., wizytując tyczyńską parafię, odwiedził naszą szkołę Ordynariusz Diecezji Rzeszowskiej **JE ks. bp Jan Wątroba** wraz z dziekanem **ks. Mieczysławem Lignowskim** i proboszczem **ks. dr. Marianem Czenczkim**. Przy wejściu ks. biskupa witał szpaler oddziału Orląt i złożony został meldunek o gotowości służenia Bogu i Ojczyźnie. Na hali sportowej, gdzie zebrali się wszyscy uczniowie i pracownicy szkoły, ks. biskupa powitała pieśń **„Bądź pozdrowiony Gościu nasz”**, po której serdeczne słowa powitania skierowała

*Bądź pozdrowiony Gościu nasz, w radosne progi nasze wejdź.
My zapalimy zamiast lamp Szczęśliwe ognie naszych serc...
Tak śpiewała cała szkoła, witając JE ks. bp. Jana Wątrobę*

do gości dyrektor **Zofia Międlar-Mruk** oraz przedstawiciele uczniowskiego samorządu. Dyrektor przedstawiła wszystkich pracowników, podkreślając ich rolę w codziennym trudzie wychowawczym. Zapewniła, że zawołanie ks. Biskupa **Ecce venio** jest rozumiane i starają się go wszyscy wypełniać. Następnie uczniowie przedstawili część artystyczną pt. **„Życie jest darem”**, przygotowaną przez **siostę Dobrawę**, oraz wystąpił zespół **Flimero**. Na koniec zabrał głos ks. biskup, który udzielił także wszystkim apostołskiego błogosławieństwa.

Mamy nadzieję, że to spotkanie umocni naszą wspólnotę do miłości Ojczyzny i wiary chrześcijańskiej.

Tekst: **Zofia Międlar-Mruk**
- dyrektor SP w Tycynie

 Podaruj Adasiowi 1% swojego podatku

Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”
KRS: 0000037904
Cel szczegółowy: 16127 Mytych Adam

Szanowni Darczyńcy!
Prosimy o zaznaczenie w zeznaniu podatkowym pola „Wyrażam zgodę”
<http://dzieciom.pl/podopieczni/16127>

Laurki dla Tyczyna

Z okazji jubileuszu **650-lecia Tyczyna** nasza biblioteka zorganizowała dla dzieci z przedszkoli i kl. 0-3 konkurs plastyczny na „**Najpiękniejsza laurkę dla Tyczyna**”. Na konkurs wpłynęło 67 prac plastycznych z: Przedszkola „Wesołe Misie”, Publicznego Przedszkola Zgromadzenia Sióstr Św. Dominika w Tyczynie oraz ze szkół podstawowych w Hermanowej i w Tyczynie. Jury w składzie: przewodnicząca - **Grażyna Lachawolska**, członkowie: **Alicja Kustra**, **Agnieszka Janda**, **Monika Dziadura** (bibliotekarze), biorąc pod uwagę pomysłowość i oryginalność wykonanych prac, postanowiła przyznać następujące nagrody.

W gronie uczniów z klas pierwszych SP w Tyczynie 1. miejsce otrzymała **Łucja Czeranowska**, 2. miejsce - **Gabriela Stach**, 3. miejsce - **Weronika Malak**. W grupie uczniów klasy drugiej SP w Tyczynie 1. miejsce zdobył **Jan Pelczar**, 2. miejsce - **Wiktor Tłuczek**,

Wszystkie prace można było obejrzeć podczas sesji popularno-naukowej z okazji 650-lecia Tyczyna

a 3. miejsce - **Krystian Bieszczad**. W gronie uczniów z klas trzecich 1. miejsce przyznano **Przemysławowi Gajdek**, 2. miejsce - **Emilii Rabiejewskiej**, a 3. miejsce - **Szymonowi Kaliszakowi**. Wyróżnienia otrzymały dzieci z oddziału przedszkolnego SP w Tyczynie: **Amelia Dudek**, **Sebastian Klimecki**, **Aleksandra Wisz**.

Ze Szkoły Podstawowej w Hermanowej 1. miejscem nagrodzono **Mateusza Gutkowskiego** (kl. III a), a 2. miejsce przypadło w udziale **Alanowi Leniartowi** (kl. III a). Wyróżnienia otrzymały: **Karina Warzocha** (młodsza grupa przedszkolna) i **Zuzanna Mach** (starsza grupa przedszkolna).

Z Przedszkola „Wesołe Misie” Jury postanowiło przyznać 1. miejsce ex aequo **Uli Gral** i **Jagodzie Organiściak**. Wyróżnienie otrzymały również wszystkie dzieci za pracę grupową.

Z Przedszkola Publicznego Zgromadzenia Sióstr św. Dominika w Tyczynie wyróżniono prace dzieci: **Julii Krztoń**, **Amelii Borowiec**, **Lidii Wieszczyk**, **Julity Filip**, **Amelii Nowak**, **Marii Kaczmarzyk**, **Poli Józwiak**, **Judyty Masio**, **Julii Najdy**, **Jakuba Żuka** i **Wiktora Dziury**.

Serdecznie gratulujemy wszystkim dzieciom oryginalnych pomysłów!

Tekst: **Agnieszka Janda**
- bibliotekarz MiGMBP w Tyczynie

Wręczamy nagrody dzieciom z Przedszkola „Wesołe Misie”

M-GOK dla Pań

Dzień kobiet w M-GOK w Tyczynie był wspaniałą okazją do spędzenia wieczoru w bardzo miłej atmosferze, do wspólnego spotkania oraz **podziękowania wszystkim Paniom** za ich codzienny trud i aktywne uczestnictwo w działaniach kulturalnych na rzecz lokalnego środowiska.

Wieczór rozpoczęła prezentacja archiwalnego teledysku do piosenki „**Dziewczyny bądźcie dla nas dobre na wiosnę**” w wykonaniu **Wojciecha Młynarskiego** z udziałem zespołu **Alibabki**, która była wstępem do pięknych, serdecznych życzeń od Burmistrza Tyczyna **Janusza Skotnickiego** dla wszystkich Pań.

Kolejne życzenia, tym razem muzyczne i to w rytmie hip-hopu, złożył zgromadzonym na sali uczestniczkom wieczoru zespół „**Muode koty**”.

Następnie o tym, jak dobrać strój, by upiększał i pasował do typu urody, opowiedziała gościom **Sofi Socha** - absolwentka krakowskiej **Artystycznej Alternatywy** (kierunek Stylizacja i kreowanie wizerunku), stylistka i kreatorka wizerunku, autorka książek, dziennikarka modowa, pasjonatka mody i zagadnień związanych z psychologią mody oraz kreowaniem wizerunku.

Miłe spotkanie zakończyła prezentacja spektaklu muzycznego „**Dobranoc Panu Panie Młynarski**” w reżyserii **Ewy Mrówczyńskiej**, przy współpracy **Agnieszki Zaguły** i **Daniela Lipca**, przygotowanego w ramach projektu dofinansowanego z programu „Działaj Lokalnie”

nie” X w wykonaniu Grupy Teatralnej „**Teatromaniacy**” działającej przy CDKIiT. W spektaklu wystąpiła tyczyńska młodzież: **Marlena Baran**, **Szymon Dobrzański**, **Monika Domino**, **Sylwia Ciebiera**, **Alicja Kalandyk**, **Patrycja Kalandyk**, **Joanna Madera**, **Magdalena Rosół**, **Jakub Szybkowki**.

Podczas spotkania można było skorzystać z porad dotyczących pielęgnacji skóry kosmetykami ekologicznymi oraz zdrowego odżywiania na stoiskach przygotowanych przez wystawców: **Martę Waćsiszakowską** z sklepu „**Spizarnia Zdrowie i Uroda**” w Tyczynie, **Iwonę Szurę** z salonu kosmetycznego „**Czas na piękno**” oraz **Annę Kocór** - właścicielkę rodzinnej pasieki.

Wieczór obfitował w wiele atrakcji przygotowanych dla gości, którym serdecznie dziękujemy za przybycie, a Paniom życzymy wszystkiego najlepszego nie tylko z okazji ich święta.

Tekst: **Zakia Cieślicka-Majka**

Pomagamy i uczymy pomagać w Szkole Podstawowej w Matysówce

„Powinno się być dobrym jak chleb” – to słowa św. Brata **Alberta Chmielowskiego**, będące hasłem spotkania, które odbyło się 22.02 br. w SP w Matysówce. Swoją obecnością zaszczylicili nas: ks. dr **Piotr Potyrała** - wicedyrektor Caritas Diecezji Rzeszowskiej oraz **Jan Czech** - kierownik zaopatrzenia i marketingu Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta w Rzeszowie. Goście zostali zaproszeni z inicjatywy Szkolnego Koła Wolontariatu, którego opiekunem jest **Monika Sitek**.

Po serdecznym powitaniu przez dyrektor **Lidię Kupiszewską** wszyscy z zainteresowaniem wysłuchaliśmy prezentacji ks. Piotra Potyrały. Przedstawił on krótko historię **Szkolnych Kół Caritas (SKC)** oraz liczne działania prowadzone przez młodych ludzi, m.in.: pomoc koleżeńską w nauce i w życiu, pomoc dla ubogich i niepełnosprawnych, zbiórki żywności, rozprowadzanie świec wigilijnych, stroików, palm, itp., paczki dla dzieci z wielodzietnych rodzin, wystawianie spektakli, kwesty. Ksiądz Piotr zachęcił wszystkich do zakładania SKC. Duże wrażenie wywarło na nas opowiadanie o zwykłym, prostym człowieku, który pomimo swoich niedoskonałości został przyjęty do nieba przez św. Piotra, ponieważ w swoim życiu kierował się zasadą miłosierdzia.

Ten motyw przewijał się także w przekazie **Jana Czecha z Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta**. Omawiając bogatą i zróżnicowaną działalność Towarzystwa, zaakcentował szczególne znaczenie pracy wolontariatu oraz pomoc świadczoną dla dzieci z rodzin ubogich i wielodzietnych. Wspomnił różne akcje, w których udział brali także nasi uczniowie – wolontariusze, m.in.: kwestę na cmentarzu, zbiórkę słodyczy, artykułów kosmetycznych oraz potrzebnych rzeczy dla samotnej, ubogiej matki, zbiórkę przyborów szkolnych, zabawę choinkową, itp.

Ważny dla nas – wychowawców - był fakt, że zaproszeni goście zwrócili uwagę na to, jak istotna jest pra-

ca wolontariuszy. Bez zaangażowania młodych ludzi niemożliwe byłoby zorganizowanie i przeprowadzenie wielu działań. Uśmiech i dobre serce pomagających dodaje otuchy, siły i radości potrzebującym.

Na zakończenie spotkania uczniowie otrzymali symboliczne podarunki – kalendarzyki oraz obrazki z wizerunkiem św. Brata Alberta. Pani dyrektor w imieniu całej społeczności szkolnej złożyła podziękowania naszym gościom. Przekazała także na ręce księdza i pana Jana pięknie oprawione rysunki autorstwa naszych uczniów: **Izabeli Pańczak** (kl. 6), **Gabrieli Pyziak** (kl. 7), **Kingi Dopart** (kl. 6) oraz **Gabrieli Szmist** (kl. 6). Obdarowanym bardzo podobały się wykonane przez dzieci prace, które przedstawiały św. Brata Alberta.

Spotkanie przebiegło w bardzo miłej atmosferze i uświadomiło nam, że słowa św. Brata Alberta: „**Bądźmy chlebem, dawajmy siebie samych**” stawiają przed nami wielkie wyzwania. Powinniśmy nie tylko poznać życiorys tego świętego, ale także idąc za jego przykładem, podejmować próby czynienia dobra.

tekst: **Monika Sitek, Iwona Gawel-Sikora**
- nauczyciele SP w Matysówce

Wizyta ks. biskupa Edwarda Białogłowskiego w Szkole Podstawowej w Hermanowej

7 marca br. w SP w Hermanowej odbyła się wizytacja **biskupa Edwarda Białogłowskiego**. Eksceleńcę przywitała delegacja przedstawicieli każdej z klas, której przewodniczyła dyrektor **Elżbieta Rożek**. Z okazji obecności tak ważnego gościa wszyscy uczniowie, nauczyciele oraz pracownicy administracji i obsługi spotkali się w sali gimnastycznej na uroczystym apelu przygotowanym przez klasę 6 (której wychowawcą jest **Renata Okoń**) oraz ucznia klasy 3a (wychowaw-

ca **Teresa Warda**). Artyści zaprezentowali sztukę „**Szaleniec Niepokalanej**” poświęconą życiu św. Maksymiliana. Chórzyści z naszej szkoły, których opiekunem jest **Alicja Mróz**, przygotowali piękne pieśni, które dopełniły uroczysty nastrój spotkania. Szkolny zespół taneczny **Largo** (wychowawca **Marta Rzućek**) specjalnie dla ks. biskupa przedstawił efektowny taniec japoński z lampionami. Ostatnim punktem programu była przemowa naszego gościa skierowana do zgromadzonych, zakończona wspólną modlitwą oraz błogosławieństwem.

Tekst: **Aleksandra Kustra**
- nauczyciel świetlicy/ przedszkola

Na czas zbliżających się Świąt Wielkanocnych zdrowia, pomyślności, radości, spełnienia marzeń oraz łask od Zmartwychwstałego Pana

Wesołego Alleluja Czytelnikom, Użytkownikom i Sympatykom życzą:

**Dyrektor i Pracownicy Miejskiej
i Gminnej Biblioteki Publicznej
w Tyczynie**

I po Oscarach...

Co roku od dłuższego czasu czekam na rozdanie Oscarów – najważniejszych nagród **Amerykańskiej Akademii Filmowej**, właściwie najważniejszych nagród filmowych w ogóle. Zawsze, o ile to możliwe, staram się obejrzeć nominowane filmy przed ogłoszeniem werdyktu, „w głowie” typuję zwycięzców. Do tej pory sprawiało mi to frajdę porównywalną z kibicowaniem podczas meczu, w którym gra ulubiona drużyna. Oscary były dla mnie ważne choćby z tego względu, że zawsze uważałem już samą nominację do Oscara za gwarancję pewnej niezaprzeczonej jakości. Uważałem, że taki film musi być przynajmniej dobry. O ile poprzednie lata powoli odwoływały mnie od tego poglądu, o tyle w tym roku nastąpiło u mnie poważne zachwianie entuzjazmu.

Zaczął się już od **Złotych Globów**, które – powiedzmy – są swoistym preludem do Oscarów. Bardzo często zdarza się, że filmy, które wygrały Złoty Glob, zdobywają później Oscara. Praktycznie powtarzają się też nominacje. Tegoroczna edycja była o tyle charakterystyczna, że trafiły się dwie, trzy „perełki” – filmy unikatowe, będące powiewem świeżości pośród coraz częstszej sztampy, ale jednocześnie cała gama filmów zwyczajnie średnich. Takich filmów jest oczywiście masa, ale – ustalmy – nie takie powinny być brane pod uwagę przy rozdawaniu wszelakich nagród. Żeby nie być gołosłownym, posłużę się najważniejszym przykładem. Tegorocznym zwycięzcą.

„**Kształt Wody**” zdobył 13 nominacji do Oscara, otrzymał 4 statuetki, w tym w kategorii **Najlepszy Film Roku**. Zaczniemy od fabuły. Oto do tajnego, rządowego laboratorium trafia stworzenie. Powiedzmy – człowiek-ryba, który żeby przeżyć, musi znajdować się w wodzie. Prowadzi się na nim eksperymenty i więzi wbrew jego woli. Owo stworzenie znajduje sprzątającą budynek niema dziewczyna o imieniu **Eliza**. Przynosi ona stworzeniu gotowane jajka, które bardzo lubi, słuchają razem muzyki, aż się w sobie potajemnie zako-

chują. Idziemy z historią na skróty, ale tak to też w efekcie wygląda. Wiedząc że ukochanemu może stać się krzywda, dziewczyna porywa stworzenie i ukrywa we własnym mieszkaniu; w wannie zalanej wodą i solą morską. Omijając dalsze szczegóły dodam jeszcze, że w finale triumfuje miłość. No właśnie, miłość...

W ubiegłym roku Oscara za najlepszy film roku otrzymał „**Moonlight**”. Uważany, również przeze mnie, za w jakimś sensie przełomowy. Film (w uproszczeniu) o homoseksualizmie, który oficjalnie naznaczono nagrodą. Kiedy mówimy więc o miłości ukazanej w „Kształcie...”, to myślimy o uczuciu kobiety do monstrum, człekopodobnego dziwoląga. W tym też nie byłoby pewnie nic dziwnego, wszak każdy z nas pamięta „Piękną i Bestię”, czy „Księżniczkę i Żabę”. Zawsze jednak w tych filmach, a nawet bajkach dla dzieci, uczucie ostatecznie się uczłowieczało. Żaba zamieniała się w księcia, a potem wszyscy żyli długo i szczęśliwie. Generalnie więc chodziło o to, aby miłość była szczerą. Tutaj natomiast potwór pozostaje potworem, a miłość jest konsumowana (dosłownie, fizycznie) w niezmiennym wydaniu. Dlatego właśnie według mnie „Kształt wody” idzie krok dalej od „Moonlight”. Jest ewidentną pochwałą inności i życia w inności. Jest głosem świata LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender), w którym postać zwykłego, białego heteromężczyzny to uosobienie czarnego charakteru.

W każdym filmie oprócz treści ważna jest forma. „Kształt wody” w tej materii jest bardzo ciekawy wizualnie i to jego niezaprzeczalny walor. Ale jednocześnie wielokrotnie wtórny na każdej ze swoich płaszczyzn. Twórcy filmu „Plusk” już wytoczyli proces sądowy o plagiat (historia praktycznie identyczna). Sam człowiek-ryba też mi do złudzenia przypomina tego z „Potwora z Czarnej Laguny”.

Jeśli więc nowoczesne, nagradzane kino ma serwować powtórkę z rozrywki jedynie przemalowaną kolorami tęczy, to ja zwyczajnie wolę zaczekać na prawdziwą burzę.

tekst: **Rafał Kaplita**

PÓŁKA Z KSIĄŻKAMI

„**Chcę wierzyć w waszą niewinność. Opowieść dokumentalna**” to najnowsza książka **Magdaleny Louis** – pochodzącej z Rzeszowa, a mieszkającej w Ziębczycy pisarki. Autorka przez kilka lat pracowała w brytyjskim wymiarze sprawiedliwości jako tłumacz przysięgły. **W trakcie swojej pracy zawodowej spotkała wielu przestępców**

(od przemytników, po gwałcieli, pedofilów i morderców). Towarzyszyła zarówno policji, jak i adwokatom, tłumaczyła z polskiego na angielski i z angielskiego na polski, pracowała zarówno w izbach zatrzymań, jak i na salach sądowych. Jak pisze autorka, te doświadczenia były dla niej bardzo trudne, a odreagowywała je dopiero w domu. Musiało upłynąć kilka lat, by była w stanie napisać książkę o ludziach (nie tylko o oskarżonych Polakach), których poznała na swojej zawodowej drodze tłumacza. Jako naoczny świadek Louis umożliwia odbiorcy wejście do mrocznego świata i poznanie osób, które znalazły się w niewłaściwym czasie na niewłaściwym miejscu.

„**To nie jest twoje dziecko**” **Małgorzaty Falkowskiej** to powieść obyczajowa z mrocznym zakończeniem. Pilna studentka **Michalina**, namówiona przez przyjaciółki, idzie na imprezę, podczas której poznaje przystojnego Turka. Kilka tygodni później dziewczyna dowiaduje się, że jest w ciąży. Oczywiście nie takie plany na życie ma Michalina... Bohaterka liczy, że lekarka-ginekolog, do której wybiera się na wizytę, pomoże jej z „problemem”.

W tym samym czasie Anna i Paweł, małżeństwo ginekologów, odwiedzają ośrodek adopcyjny. Od lat starają się o dziecko, niestety bezskutecznie. Podjęli decyzję o adopcji dziecka. Ale pewnego dnia do gabinetu Anny przychodzi młoda kobieta, która jest w ciąży. Pacjentka chce się w jakiś sposób uporać z tym „problemem”. Anna bez namysłu proponuje Michalinie, że kupi od niej to dziecko. Dostanie za to kilkadziesiąt tysięcy złotych, tylko ma dbać o siebie i dziecko podczas ciąży. Propozycja jest niezwykle kusząca... Jak postąpi Michalina?

Poleca **Agnieszka-Różek Janda**

Konferencja „Policja w służbie Niepodległej”

1.03.2018 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Tyczynie odbyła się konferencja „**Policja w służbie Niepodległej**”, której organizatorami była nasza szkoła, Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie oraz Starostwo Powiatowe w Rzeszowie.

Zainaugurowaliśmy w ten sposób obchody **100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości**, nawiązując jednocześnie do przypadającej za rok setnej rocznicy utworzenia Policji Państwowej. Konferencji towarzyszył wernisaż fotografii historycznej.

Pałacowe wnętrza wypełnili goście: przedstawiciele władz samorządowych, władz województwa podkarpackiego i sejmiku wojewódzkiego, przedstawiciele władz gminnych oraz instytucji oświatowych i kulturalnych z Tyczyna, funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie oraz wszystkich komend powiatowych Policji z Podkarpacia. Byli także obecni przedstawiciele Komendy Głównej Policji, innych służb mundurowych oraz Instytutu Pamięci Narodowej.

Program artystyczny przygotowany przez uczniów

Zaproszonych gości powitała dyrektor Zespołu Szkół w Tyczynie **Dorota Tarańska-Kłęsk**, później głos zabrał współorganizatorzy konferencji: Starosta Rzeszowski **Józef Jodłowski** oraz komendant Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie **mł. insp. Henryk Moskwa**.

Referaty przedstawiające rolę Policji Państwowej w II Rzeczypospolitej przedstawili **mł. insp. Mariusz Skiba** i **dr Piotr Szopa**. Jednym z punktów programu była prezentacja ogólnopolskiego konkursu „**Policjanci w służbie historii**”, którego laureatami zostali uczniowie LO w Tyczynie: **Natalia Szewczyk**, **Mikołaj Hajduk** i **Arkadiusz Szlęzak**.

Konferencję zakończył program artystyczny przygotowany przez uczniów.

tekst: **Małgorzata Sochacka**
- nauczyciel w ZS w Tyczynie

Zespół Szkół w Tyczynie
Liceum Ogólnokształcące
ul. Grunwaldzka 25
36-020 Tyczyn

tel./fax (17) 22-19-362, (17) 22-19-221
e-mail: zespols@intertele.pl, www.zs-tyczyn.szkoly.itl.pl

W roku szkolnym 2018/2019 zapraszamy do klasy pierwszej Liceum Ogólnokształcącego:

► klasa ogólnokształcąca

- przedmioty rozszerzone do wyboru przez ucznia: język angielski, geografia, wiedza o społeczeństwie, historia

► klasa policyjna

- 180 godzin zajęć prowadzonych przez funkcjonariuszy Policji; uczniowie otrzymują dokument podpisany przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie

► klasa z zajęciami z zakresu ochrony osób i mienia oraz bezpieczeństwa wewnętrznego

- zajęcia znajdujące się w programie szkolenia pracowników ochrony, wykłady i warsztaty w uczelniach wyższych prowadzących studia z bezpieczeństwa wewnętrznego

► klasa z zajęciami z zakresu obsługi transportu drogowego

- dodatkowe zajęcia zapoznają uczniów z wiadomościami i umiejętnościami, które muszą posiadać pracownicy firm spedycyjnych i logistycznych oraz kierownicy pracujący na trasach krajowych i zagranicznych

W Liceum Ogólnokształcącym w Tyczynie:

- przedmioty realizowane w zakresie rozszerzonym, do wyboru przez uczniów: język angielski, geografia, wiedza o społeczeństwie, historia,
- nauka dwóch języków obcych: angielskiego i niemieckiego,
- wiele zajęć dodatkowych, które pozwalają uczniom rozwijać zainteresowania i ułatwiają podjęcie decyzji o kierunku dalszego kształcenia i wyborze zawodu,
- liczne wyjazdy edukacyjne, wycieczki oraz imprezy szkolne, możliwość aktywnego działania w różnych organizacjach i uczestnictwa w akcjach społecznych oraz wolontariacie.

Terminarz naboru:

- **7 maja – 11 czerwca**: składanie wniosków o przyjęcie do szkoły (wnioski do pobrania w sekretariacie szkoły lub na stronie internetowej; składać je można osobiście, wysłać mailem lub pocztą - nie ma rekrutacji elektronicznej);
- **22 – 26 czerwca**: złożenie w sekretariacie szkoły świadectwa ukończenia gimnazjum i zaświadczenia o wynikach egzaminu gimnazjalnego (kopie lub oryginały);
- **29 czerwca**: podanie przez szkołę listy kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych;
- **29 czerwca – 6 lipca**: dostarczenie do szkoły oryginału świadectwa ukończenia gimnazjum i oryginału zaświadczenia o wynikach egzaminu gimnazjalnego (o ile nie zostały złożone wcześniej);
- **9 lipca**: podanie przez szkołę listy kandydatów przyjętych.

Czy ostatni Piast na polskim tronie zasłużył na przydomek „Wielki”?

Król Kazimierz Wielki – syn Władysława Łokietka – ostatni Piast na polskim tronie – urodził się w 1310 r. na Ziemi Kujawskiej. Obejmując tron po ojcu w 1333 roku, miał 23 lata i rządził krajem przez 37 lat. W ciągu swego panowania kosztem królewskiego skarbcza wznosił 53 zamki, 27 miast obwarował murami obronnymi, założył ok. 100 miast i 1000 wsi. Średniowieczny kronikarz Jan Długosz pisał o nim, że: „Zastawszy Polskę glinianą, drewnianą i nieschludną – pozostawił ją murowaną, ozdobną i wspaniałą”. Przydomek „Wielki” zawdzięcza roli, jaką odegrał w budowie państwa polskiego.

Na początku panowania Kazimierza powierzchnia państwa polskiego wynosiła 106 tys. km², którą zamieszkiwało około 1 milion 900 tys. mieszkańców. Władca zostawił kraj dwukrotnie powiększony o powierzchnię 270 tys. km². Mimo tego badacze historii zarzucają Kazimierzowi, że jednocześnie ziem polskich postępowało „żółtym tempem”, a królestwo Łokietkowego syna nie obejmowało nawet połowy dawnych ziem piastowskich. Kazimierz nie był typem wojownika. Jako władca zawsze szukał rozwiązań pokojowych, choćby Polska na tym nic nie zyskała. Unormował stosunki z Czechami i Zakonem Krzyżackim, uzyskując od czeskiego króla zrzeczenie się pretensji do tronu polskiego, a od Krzyżaków odzyskał Kujawy i ziemię Dobrzyńską, zrzekając się praw do Pomorza Gdańskiego.

Za czasów **Kazimierza Wielkiego** kraj przeżywał rozkwit gospodarczy. Miasta otrzymały liczne przywileje, powstawały liczne lokacje nowych miast i wsi. Po raz pierwszy w dziejach państwa powołany został pieniężny skarb państwowy, którego podstawą były dochody z prywatnych majątków monarchy i podatków gruntowych w prowadzonych dobrach świeckich i duchownych. W 1356 r. król ustanowił na Wawelu Sąd Najwyższy Prawa Niemieckiego - ważną instytucję sądownictwa dla polskich miast lokowanych na prawie niemieckim (m.in. dla Tyczyna). W czasach Kazimierza Wielkiego obowiązek służby wojskowej dotyczył wszystkich posiadaczy ziemi, którzy na wojnę musieli iść we własnej zbroi, konno, z odpowiednim poczem. Duchowni nie stawiali się osobiście, ale musieli przysłać zastępców.

Jedną z większych zasług króla było założenie w 1364 r. Uniwersytetu w Krakowie. Była to druga wyższa uczelnia w tej części Europy. Jednak po śmierci króla została zamknięta, a jej działalność została wznowiona dopiero w 1400 r.

Król Kazimierz Wielki miał jeszcze przydomek „Król chłopów”. Znany był z tego, iż dwa razy w roku, w przebraniu żebraka objeżdżał swoje ziemie, by zobaczyć, jak żyją jego poddani. O kmieci dbał z wielką troskliwością, wprowadzając porządek prawny. Lud był wolny, nie miał wobec szlachty innych zobowiązań oprócz dzierżawnych. Każdy mógł opuścić dzierżawę, byle pozostawił połowę zasiewów, żeby rola nie marniała. Dotkliwie kary czekały właścicieli ziemskich, którzy dopuszczali się nadużyć wobec chłopów. Król opiekował się ludnością wiejską w czasach głodu i epidemii, dostarczając żywności ze swoich spichrzów.

Późniejsze wieki całkowicie zaprzepaściły dzieło ostatniego Piasta. Jego następcy stali się królami jedynie szlachty, która odebrała chłopu wszelką opiekę państwową i pozbawiła go choćby „cienia” praw obywatelskich. Ale, jak wspomina **Jan Długosz**, „...Król nie tylko mądrze rządził, ale też hucznie biesiadował. Uczto-

wanie lubił nad miarę, nic obojętnym mu nie było ... co będzie jadł i pił...”

W 1364 r. władca zorganizował na Wawelu zjazd kilkunastu europejskich monarchów i rodzimych książąt oraz innych wpływowych osób. Celem tego spotkania miało być zapobieżenie wojnie, która „wisała na włosku”. Podczas zjazdu nie tylko debatowano nad pokojem w Europie, ale też mocno ucztowano. Najbardziej bogato i widowiskowo najwyższych dostojników średniowiecznej Europy ugościł zamożny, krakowski rajca – **Mikołaj Wierzynek**. Uczta ta, trwająca podobno 21 dni, przeszła do historii jako symbol gościnności i dobrego smaku naszej rodzimej kuchni. Stoły zastawione były mięsivem ze zwierząt domowych i dziczyzny, a urozmaiceniem było ptactwo: cietrzewie, bażanty, kuropatwy, pawie. Popijano węgierskim winem i polskim piwem. Na rynku stały stągwie z jadem i napitkami, którymi raczyli się mieszczanie spod Wawelu. Wszystko, co z nakrycia stołowego (a były to cynowe, posrebrzane misy i dzbany) znajdowało się przed biesiadnikami, stawało się ich własnością. Przed królami i książętami stawiano srebrne i złote naczynia. Długo na europejskich dworach opowiadano o uczcie u Wierzyńka i o Polsce jako kraju rządzonego przez mądrego króla. O uczcie nie tylko pisano w kronikach, ale też była ona tematem utworów literackich i dzieł malarzy takich jak: **Bronisław Abramowicz** i **Jan Matejko**. Kraków słynął ze swej sztuki kulinarnej na dworze monarchy.

A jak żywili się poddani króla? W zamożnych domach do specjalistów należały pieczone w całości prosięta, dziki, a nawet żubry. Chętnie spożywano niedźwiedzie łapy, chrapy łosi, ogony bobrów. Podstawą żywienia średniozamożnych były produkty otrzymywane z rolnictwa: warzywa, kasze, jaja. Spożywano serwatkę, maślanekę i kwaśne mleko, a surowe mleko przeznaczone było głównie dla dzieci i chorych. Najbardziej żywili się tym, co znaleźli w lesie, owocami, kłączami dzikich roślin, brukwią, żołądziami. Do słodzenia używano miodu. W czasach Kazimierza Wielkiego dzięki drogim handlowym między Europą i Azją znane były również przyprawy: imbir, cynamon, pieprz (który był nawet środkiem płatniczym).

Ósmego września 1370 r. król wybrał się na łowy jeleni. Był zdrow i krzepki, gdy nagle uległ wypadkowi: polując spadł z konia i złamał nogę. Pomimo że trawiła go gorączka, nie słuchał lekarza i kontynuował polowanie. Podczas jednej z wypraw zaniemógł i przez 8 dni musiał przeleżeć w najbliższym klasztorze – w Koprzywnicy. Mimo że mu się pogorszyło, wyruszył w drogę. Do Krakowa dotarł 30 października, a nazajutrz stracił przytomność. O wschodzie słońca 5 listopada 1370 r. zakończył tak pożyteczne dla Polski życie.

Kazimierz Wielki był ostatnim Piastem na polskim tronie, bowiem nie pozostawił po sobie męskiego potomka. Na mocy wcześniejszych układów następcą Kazimierza ogłoszono **Ludwika Węgierskiego** za zobowiązanie odzyskania od Krzyżaków Pomorza wspólnymi siłami Polski i Węgier. W przyszłościowych planach Kazimierza Wielkiego miał odegrać ważną rolę jego wnuk Kazimierz, zwany **Każkiem** – syn pierwotnej córki króla – **Elżbiety**, od dziecka wychowany na krakowskim dworze. Jednak wnuk w niczym nie przypominał dziadka. Roztrwoniał dobra, jakimi go obdarował król i w 7 lat po śmierci dziadka zginął w pospolitej awanturze. A po śmierci Ludwika Węgierskiego na tronie zasiadł brat pierwszej żony **Każka** – **Władysław Jagiełło**.

tekst: **Elżbieta Baran** - prezes TMZT

Dzieje kościoła parafialnego w Tyczynie

650 lat temu król Kazimierz Wielki wydał akt założenia miasta Tyczyn. Władca w dokumencie tym przeznaczył dla mającego tu powstać kościoła dwa łany ziemi wolne od wszelkich opłat. Formalnie tyczyńska parafia nie mogła powstać wraz z powołaniem miasta, bo diecezja przemyska została utworzona 7 lat później, czyli w 1375 r. Z dostępnych materiałów książkowych możemy się dowiedzieć, że pierwszy murowany kościół w Tyczynie powstał w 1466 roku, ale wcześniej - co podkreślają zgodnie autorzy - musiała istnieć w naszym mieście drewniana świątynia.

W roku jubileuszu 650-lecia powstania Tyczyna warto przypomnieć losy kościoła parafialnego i najważniejszych osób, które przyczyniły się do jego rozwoju.

KALENDARIUM

- ▶ **1454** – właściciel Tyczyna **Jan Pilecki** ufundował kolegium mansonarzy ku czci NMP, które składało się z 3 kapłanów i rektora szkoły.
- ▶ **1466** – powstaje pierwszy murowany kościół w Tyczynie. Według tradycji jego budowniczym był **Jan Pilecki** (choć tablica pamiątkowa umieszczona w kaplicy św. Stanisława jako budowniczego podaje **Rafała Pileckiego**). Wcześniej musiał istnieć kościół, najprawdopodobniej drewniany. Do dziś z pierwszego murowanego kościoła pozostało tylko prezbiterium.
- ▶ **1608** – **Stanisław Stadnicki** (zwany Diabłem Łańcuckim) obrabował kościół parafialny.

Kim był Stanisław Stadnicki?

Stanisław Stadnicki (1551-1610), zwany Diabłem Łańcuckim, został zapamiętany jako awanturnik i sławny warchoł. W 1586 r. przejął za długi łańcut, był też panem na Dubiecku. Pewnie nigdy by nie splądrował Tyczyna, gdyby naszym miastem nie władał **Łukasz Opaliński** – drugi mąż ostatniej z Pileckich – Anny (wdowie po **Krzysztofie Kostce**). Obaj magnaci (Stadnicki i Opaliński) weszli w ostry konflikt, skutkiem czego Stadnicki najeżdżał na włości Opalińskiego, m.in. na Tyczyn. Banda Diabła obrabowała m.in. tutejszy kościół parafialny, wyrzucając Najśw. Sakrament. Odwieść złoczyńców od tego zamiaru chciał tyczyński mieszczanin **Jan Dembowy**, którego zamordowano w kościele. Stadnicki jest bohaterem powieści **Jacka Komudy** pt. „Diabeł Łańcucki” z 2007 r.

- ▶ **1.09.1629 r.** – pierwsze spalenie kościoła (przy okazji wesela żydowskiego).
- ▶ **1631-1638** – **Mikołaj Rafał Kostka** (właściciel Tyczyna) odbudował kościół po pożarze, dobudował do niego kaplicę św. Stanisława Kostki, w której został pochowany.
- ▶ **Zima 1657** – kościół ponownie zniszczony przez pożar w czasie najazdu **Jerzego II Rakoczego** (księcia Siedmiogrodu)
- ▶ **1768** – zakończenie gruntownej przebudowy kościoła za proboszcza **ks. Antoniego Betańskiego**, z inicjatywy ówczesnego właściciela Tyczyna hetmana **Jana Klemensa Branickiego** (1689 - 1771). Przekształcono architekturę kościoła z gotyckiego na późnobarokowy.

Fot. AJ

Pierwszy opis kościoła w Tyczynie z wizytacji z 1646 r.

„Miasto Tyczyn ma kościół murowany pod wezw. Św. Katarzyny, panny i męczenniczki. Jest zniszczony, przed spaleniem był konsekrowany, teraz z powodu zmniejszenia ścian utracił konsekrację, jednakże świętuje się w nim rocznice konsekracji. Nie ma też indultu dla odprawiania nabożeństw. Ma pięć ołtarzy, szósty w kaplicy nowo wybudowanej, żaden z nich nie jest konsekrowany, mają portatyłe, z których trzy są bardzo złamane i wyglądają tak, że utraciły konsekrację. (...) W wielkim ołtarzu jest cyboryum przystojnie ozdobione i dobrze zamknięte. W tym kościele jest ołtarz św. Trójcy w małym chórze od strony północnej, ustawiony obok drzwi do zakrystii. (...) Chrzcielnica jest ustawiona w środku kościoła”.

Opis stanu kościoła z wizytacji bp. Wacława Sierakowskiego, 3.09.1745 r.

„Kościół w tym mieście [w Tyczynie – przyp. AJ] jest murowany znamienitej budowy pod wezwaniem św. Katarzyny, panny i męczenniczki... W ciągu wieków doczekał się jednak życzliwej i godnej pochwały hojności obecnego dziedzica, który obdarował go wewnątrz i zewnątrz nowymi ozdobami i to znacznym kosztem. Zostało wymurowanych pięć ołtarzy, duży i pozostałe, ozdobionych gipsem i sztuką mozaikową, sufit w małym chórze, kaplice, okna całe, dach z dachówek, przewidziane ozdobne wieże jeszcze niewykończone, sufit w dużym chórze czeka na wykończenie...”.

Wybudowano nową dzwonnice, wzniesiono murowane ogrodzenie, zwiększono liczbę ołtarzy do 9, dobudowano kaplicę Św. Trójcy. Wybudowano wikarówkę, piętrową plebanię, postarano się o nowe organy. Autorem projektu architektury kościoła był **Jan Henryk Klemm**.
► 13.07.1772 – Powstaje przy kościele Bractwo Św.

Według historyków tyczyński zespół kościelny (kościół, dzwonnice, ogrodzenie z bramami, wikarówka i „stara plebania”) jest najbardziej znaczącą w Małopolsce fundacją architektoniczną Jana Klemensa Branickiego.

Jan Klemens Branicki - ostatni z rodu herbu Gryf, właściciel Tyczyna, z inicjatywy którego przebudowano gruntownie w II połowie XVIII w. kościół parafialny.
 Źródło: wikipedia.pl

Trójcy.

► 26.05.1782 – W uroczystość Św. Trójcy ks. pro-

Modlitewnik Bractwa Św. Trójcy. Źródło: polona.pl

obniżony dach zakrystii, w prezbiterium wstawiono dwa okna, w nawach bocznych - 6. Postawiono także przy ścianach frontowych naw ołtarze: św. Józefa (fundacja hrabiego **Ludwika Widzickiego**) i Matki Bożej (kosztem ks. proboszcza **W. Cymbula** - w 25. rocznicę święceń kapłańskich). Polichromia została wykonana przez **prof. Juliana Krupskiego** ze Lwowa.

► 1877 – **Ks. Olcynghier** poświęcił na cmentarzu kamień węgielny pod kaplicę grobową rodu Wodzickich. Budowę ukończono w 1885 r.

► 1925 – odlano trzy nowe dzwony, które w 1941 r. oddano - z zarządzenia Niemców - na wojnę. Pozostał tylko jeden zabytkowy dzwon - „Św. Antoni”.

► 1952 – odkryto na ścianie kaplicy św. Stanisława stary zegar słoneczny z napisem: „Czas ucieka - śmierć goni - wieczność czeka”.

► 1952 – elektryfikacja zespołu kościelnego.

► 24.12.1953 – założenie radiofonii w kościele.

► 1959 – z Przemyśla przywieziono trzy nowe dzwony.

► 1969 – prace konserwatorskie w kościele, odnowienie wszystkich ołtarzy.

► 1994-1995 – wykonano elewację kościoła, dwóch wież i starej plebanii.

► 2003-2013 – prace renowacyjne i konserwatorskie zewnętrznej elewacji i całego wnętrza kościoła wraz z ołtarzami.

boszcz **ks. Antoni Betański** dokonał na nowo konsekracji kościoła, który otrzymał potrójne wezwanie: **Św. Trójcy, Wniebowzięcia MB i Św. Katarzyny Aleksandryjskiej**.

► 1850, 1890-1911 – Odnowienie kościoła. Został

Ołtarz w kaplicy Św. Trójcy

Główny ołtarz kościoła

Ołtarz w kaplicy św. Stanisława

Najdawniejsi proboszczowie / prepozytowie tyczyńskiej parafii:

ks. Andrzej, ks. Szymon, ks. Jan, ks. Stanisław, ks. Grzegorz, ks. Jan Orad (1530-153?), ks. Mikołaj z Mielca (1534-1540), ks. Paweł Tarło (1540-1542), ks. Jakub Strykowski, ks. Walenty Szwieykowski, ks. Marcin Ziemnicki, ks. Szymon Ostiensis, ks. Jan Pieczowski, ks. Stanisław z Wyślicza, ks. Wawrzyniec Lassota Luthoryski (1591-1598), ks. Maciej Neapolitański (1598-1608) – prepozyt tyczyński i proboszcz borkowski, ks. Jan Walerowski (1608-1640), ks. Maciej Niwicki (1640-1680) – fundator klasztoru oo. Dominikanów w Borku Starym, ks. Jan Bokum (1680-1685), późniejszy biskup przemyski, Ks. Augustyn Berwicz (1686-1701), ks. Kazimierz Terlecki (1701-1703), ks. Szymon Mokrzecki (1703-1723), ks. Walerian Węchalski (1723-1734), ks. Antoni Giedymin (1737-1751), ks. Szymon Słomiński (1752-1770), ks. Antoni Betański (1770-1783), ks. Sebastian Pysiewicz (1783-1821), ks. Leopold Olcyngier (1831-1884), ks. Władysław Cymbul (1884-1894), ks. Rajmund Knendich (1895-1918).

Co wiemy o patronce tyczyńskiej parafii?

Św. Katarzyna Aleksandryjska żyła w III wieku. Pochodziła z Aleksandrii (stolicy Egiptu), z zamożnej rodziny. Była piękną dziewczyną o wszechstronnym wykształceniu, podczas nauki u znanych mędrców ze Wschodu poznała również chrześcijaństwo. Według tradycji przyjęła śluby czystości i poniosła męczeńską śmierć w wieku 18 lat. Nie bała się krytykować prześladowań chrześcijan. Przed zapadnięciem wyroku Katarzyna brała udział w dys-

źródło: wikipedia.pl

putacie religijnej w raz z 50 mędrkami niechrześcijańskimi, od których okazała się bieglejsza. Niezadowolony cesarz nakazał ściąć Katarzynę mieczem. W ikonografii święta przedstawiana jest w koronie, z palmą męczeństwa w ręce i kołem do łamania kości.

Od 1996 r. roku św. Katarzyna jest patronką nie tylko parafii tyczyńskiej, ale całej gminy Tyczyn. Z tej okazji 25 listopada obchodzimy **Święto Patronalne Gminy Tyczyn**, podczas którego ma miejsce m.in. wręczenie parom małżeńskim medali Prezydenta RP za długoletnie pożycie małżeńskie.

Zasłużeni dawni proboszczowie

Ks. Antoni Betański (1715-1786)

Z pochodzenia Czech, był biskupem diecezji przemyskiej, to pierwszy rektor Uniwersytetu we Lwowie. Od 1758 r. pełnił funkcję sekretarza **Jana Klemensa Branickiego** (ostatniego z rodu). Ponieważ Branicy nie mieszkali na stałe w Tyczynie, ks. Betański pełnił również funkcję administratora dóbr tyczyńskich (osiadł na stałe w Tyczynie w 1772 r.). Z powierzonego zadania wywiązywał się świetnie, był bardzo dobrym zarządcą i równie gospodarnym proboszczem. Zachowały się także bardzo pochlebne opinie wizytatorów parafii o działalności duszpasterskiej ks. Betańskiego. Dzięki jego staraniom przy kościele parafialnym powstało Bractwo Św. Trójcy, MB Wniebowziętej i Św. Katarzyny. Biskup miał w Tyczynie własny dworek (istnieje od dziś). Opiekował się także miejscową szkołą. Zmarł 21.01.1786 r. w Brzozowie. Został pochowany prawdopodobnie w Tyczynie, w istniejącym wówczas kościele Św. Krzyża.

Ks. Leopold Olcyngier (1805-1884)

Urodził się w Tyczynie, uczył się w Jaśle i Rzeszowie, studia teologiczne odbył w Przemyślu. W 1831 r. został mianowany na administratora parafii w Tyczynie. Pozostał tu aż do śmierci (30.05.1884). Był również dziekanem rzeszowskim, powiatowym inspektorem szkół ludowych i komisarzem z ramienia biskupa nadzorującym naukę religii w rzeszowskim gimnazjum. Był także członkiem Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie i Towarzystwa Rolniczego w Krakowie. W 1861 r. został posłem na Sejm Krajowy. Wybrano go również do Rady Gminnej w Tyczynie i Kielnarowej. W 1844 r. założył w Tyczynie Bractwo Trzeźwości. Zapamiętano go jako człowieka o czułym, wrażliwym sercu, wzbu- dzającym „miłość wśród wszystkich, z którymi się spotykał”. Parafianie bardzo go poważali. Znany był również z roztropności, szanowano jego rady. Był przyjacielem i powiernikiem rodziny Wodzickich. Zmarł 30.05.1884 r. w Tyczynie.

Źródła: ks. F. Malak, *Dzieje parafii Tyczyn*, Tyczyn 1996, A. Kowalczyk, *Tyczyn. Edukacja regionalna*, Tyczyn 2006, *600 lat Tyczyna*, pod red. T. Kowalskiego, Rzeszów 1973, www.tyczyn.pl, parafiatyczyn.pl.

teksty: **Agnieszka Rożek-Janda**
- bibliotekarz MiGBP w Tyczynie

Wystawa artystyczna w Centrum Dziedzictwa

Wystawa malarstwa, rzeźby, grafiki oraz rysunku artystów zrzeszonych w **Związku Polskich Artystów Malarzy i Grafików o. Rzeszowskiego** miała miejsce 17.03 br. w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie. Podczas wernisażu swoje prace zaprezentowało 25 artystów: **Rena Wota, Elżbieta Wesołkin, Henryk Lasko, Maria Paszczyńska, Alicja Nikiel, Robert Ingot, Iwona Janowska-Kozak, Józef Franczak, Anna Pustelniak - Kuchniak, Maksymilian Starzec, Janusz Skowron, Krystyna Niebudek, Maciej Majewski, Wiera Kalinowska, Paweł Kin, Małgorzata Mizia, Katarzyna Cesarz, Ewa Szczęsna-Sienkiel, Stanisław Jaworzec, Anna Baran, Wojciech Baran, Aleksander Majerski, Małgorzata Kulczyk, Krystyna Biłeńki** oraz **Leszek Kuchniak**.

ZPAMIG działa w Rzeszowie od 1984 r. Jego prezesem jest artysta malarz **Maciej Majewski**. Związek skupia artystów z całego kraju, pracujących twórczo w dziedzinie klasycznych plastycznych technik warsztatowych (malarstwo, grafika, rysunek). ZPAMIG organizuje zbiorowe i indywidualne wystawy twórców, współpracuje z instytucjami, firmami, urzędami przy organizacji i realizacji artystycznych wydarzeń, prowadzi doradztwo i konsultacje artystyczne.

Wystawa pt. **„Kontrasty”** to ekspozycja prac podkarpackiego środowiska artystycznego z lat 2005-2017, która jest prezentacją najnowszych kierunków, poszukiwań i tendencji w malarstwie, grafice i rysunku rzeszowskich artystów. Wystawa daje publiczności możliwość samodzielnego dokonania porównań i własnych wyborów prac kilku pokoleń artystów związanych z Rzeszowem.

Podczas wernisażu wystawy goście mogli nie tylko podziwiać prace plastyczne. Oprawę muzyczną spotkania przygotowała **Agnieszka Fudali** ze Stowarzyszenia Śpiewaczego **„Sancta Musica”**. Piękne występy wokalne **Darii Marcinek** oraz **Patrycji Jurek**, którym akompaniował **Szymon Dziedzic**, były dopełnieniem tego wyjątkowego spotkania z kulturą i sztuką.

tekst. **Zakia Cieślicka-Majka**

Weksel in blanco

Z pojęciem weksla in blanco często możemy się spotkać. Z reguły jest to pojęcie znane, jednak nie do końca wiemy, czego właściwie dotyczy. Ogólnie rzecz ujmując weksel to papier wartościowy, a więc dokument w określonej formie, charakteryzujący się tym, iż złożenie na nim podpisu stanowi podstawę i przyczynę zobowiązania wekslowego. Weksel może być formą zapłaty, może zastąpić krótkoterminowy kredyt lub stanowić zabezpieczenie jakiejś umowy.

Weksel in blanco to weksel, który w momencie wystawiania celowo nie posiada wszystkich elementów wymaganych przez prawo wekslowe, jest weksem niezupełnym. Zazwyczaj pozycje, które nie są wpisywane na weksel in blanco, to kwota wekslowa oraz czas i miejsce realizacji zobowiązania, a więc jego najistotniejsze elementy. To posiadacz weksla uprawniony jest do jego wypełnienia, w tym wpisania konkretnej kwoty należności, którą później z weksla może dochodzić. Weksla in blanco używa się często przy zabezpieczeniu kredytów, pożyczek czy umów, w każdym przypadku, kiedy druga strona chce mieć gwarancję, iż osoba składająca podpis na wekslu wywiąże się ze złożonej obietnicy.

W praktyce wygląda to tak, iż biorąc np. pożyczkę, po złożeniu podpisu na wekslu in blanco, w którym nie ma wpisanej kwoty i daty płatności, w przypadku nie wywiązania się z zobowiązania narażamy się na wypełnienie weksla co do żądanej przez wierzyciela należności. Uzupelniony służy do szybkiego uzyskania tytułu wykonawczego przeciwko dłużnikowi albo staje się przedmiotem obrotu i może zostać z łatwością odsprzedany, np. firmie windykacyjnej.

Wypełnienie weksla in blanco powinno nastąpić w oparciu o upoważnienie udzielone przez wystawcę

w deklaracji wekslowej. Jest to dodatkowy dokument, w którym znajdują się uzgodnione przez strony warunki i możliwości wypełnienia brakujących pozycji weksla in blanco.

Jakie niebezpieczeństwa niesie za sobą weksel in blanco i jak się przed nimi bronić?

Złożenie podpisu na wekslu jest nieodwracalne. Uzupelnienie weksla in blanco może nastąpić w każdej chwili, dlatego ważne jest, aby spisać tzw. **deklarację wekslową**, w której określa się warunki i sposób wypełnienia weksla. Pamiętać ponadto należy, iż weksel może w pewnych okolicznościach trafić do innej osoby lub firmy. W związku z powyższym najlepiej, jeśli posiadacz weksla nie będzie miał takiej możliwości, ograniczając tym samym ryzyko wystąpienia nadużyć. **Pamiętajmy również, iż weksel nie traci swojej ważności w momencie, gdy wygasa zabezpieczenie przez niego zobowiązanie.** W przypadku spłaty np. pożyczki zabezpieczonej weksem, weksel powinien zostać pożyczkobiorcy zwrócony.

W innym przypadku zawsze istnieje niebezpieczeństwo, że może pozostać w obrocie prawnym, nawet przez pomyłkę. Można również żądać zniszczenia weksla, niestety do chwili faktycznego zniszczenia weksla in blanco lub jego wydania istnieje ryzyko jego wypełnienia i próby dochodzenia roszczenia wekslowego. Dlatego podpisując weksel in blanco, należy zachować szczególną ostrożność, jednocześnie dopilnowując jego zwrotu bądź zniszczenia.

Materiał źródłowy:
ustawa z dn. 23.04.1963 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 2017, poz. 459), ustawa z dn. 28.04.1936 r. prawo wekslowe (Dz.U. 2016, poz. 160).

Rubrykę
redaguje:

Artur Maziarz
- radca prawny

Zalety witaminy D

Witamina D - rozpuszczalna w oleju lub innym tłuszczu - pełni wiele ważnych funkcji w naszym organizmie, m.in. wspomaga wchłanianie wapnia i fosforu, pierwiastków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania układu kostnego. Może zapobiegać nadciśnieniu i chorobom serca, cukrzycy, alergii, anemii. **Według naukowców witamina D przyspiesza śmierć komórek rakowych**, hamuje też ich namnażanie się (ogranicza proces tworzenia się nowych naczyń krwionośnych, które odżywiają guza i bez których nie może się on rozwijać). Odgrywa dużą rolę w prawidłowym funkcjonowaniu układu nerwowego, odpowiedni jej poziom może nas uchronić m.in. przed: depresją, otępieniem, chorobą Alzheimera. W przypadku stwardnienia rozsianego, właściwy poziom witaminy D znacznie obniża ryzyko zachorowania na tę chorobę. Naukowcy przekonują także, że osoby z prawidłowym stężeniem witaminy D we krwi szybciej spalają zbędną tkankę tłuszczową.

Zarówno niedobór witaminy D, jak i jej nadmiar, działają na organizm negatywnie. By powstała właściwa ilość witaminy D, wystarczy zwykle ok. 20 minutowy spacer po słońcu, który pokrywa niemal 90 proc. jej dziennego zapotrzebowania. Jednak pod warunkiem, że wystawiamy na promienie słoneczne około 20 proc. powierzchni ciała, nie zabezpieczonego kremem z filtrami UV. Filtry słoneczne ograniczają syntezę witaminy D nawet w 90 proc. Pamiętajmy, że w naszej

strefie geograficznej witamina D jest w ten sposób wytwarzana jedynie od kwietnia do września. Przez pozostałą część roku jej synteza w skórze prawie nie zachodzi. Zapas witaminy D, który jest zmagazynowany w tkance tłuszczowej, wystarcza jedynie na około 2 miesiące. W związku z tym należy pamiętać, aby zimą nasza dieta była w nią bogatsza.

Źródła pokarmowe witaminy D: ryby morskie, jajka, pełne mleko i produkty mleczne, oleje roślinne, wątroba, sery dojrzewające.

U niemal większości Polaków poziom witaminy D jest niższy od wartości prawidłowych. Przyczyną jest m.in. szerokość geograficzna, w jakiej mieszkamy i zbyt mała ekspozycja ciała na słońce. Niestety nawet najbardziej urozmaicona dieta nie rozwiązuje problemu i tylko w minimalnym stopniu pokrywa codzienne jej zapotrzebowanie. Dlatego wiosną i w okresie jesienno-zimowym powinniśmy ją suplementować (niektórzy nawet przez cały rok). **Uwaga! Witaminę D łatwo przedawkować, dlatego bezwzględnie należy badać jej poziom we krwi!** Proste badanie krwi odpowie na pytanie, czy potrzebujemy suplementacji witaminy D, a jeśli tak, to w jakiej dawce. Jakie są normy i jak interpretować wynik poziomu witaminy D w organizmie, ustali nasz lekarz rodzinny.

Najczęstsze objawy niedoboru witaminy D to: bóle kostno-mięśniowe, częste przeziębienia, utrata apetytu, biegunka, bezsenność, zaburzenia widzenia, niesmak, pieczenie w jamie ustnej i gardle, choroby przyzębia. U niemowląt pojawia się nadmiernie płaska główka z tyłu, spowodowana rozmiękaniem kości czaszki, a na czole mogą pojawić się wypukłe guzy czołowe. Opóźniony jest też proces zrastania ciemiączka. Niedostateczna ilość tej witaminy przyczynia się do

rozwoju krzywicy u małych dzieci, a u dorosłych do osteoporozy i tzw. osteomalacji, która jest niemal tym samym co krzywica. Poza tym słabną mięśnie, pojawiają się problemy z chodzeniem i bolesne skurcze. Niedobór witaminy D zwiększa ryzyko otyłości, chorób układu krążenia, cukrzycy, chorób zapalnych, autoimmunologicznych oraz nowotworów. Niedobór witaminy D w czasie życia płodowego może zaś doprowadzić do zaburzenia rozwoju mózgu dziecka i przyczynić się do trwałego uszkodzenia funkcji mózgowych.

Pamiętajmy: wprowadzając suplementację na własną rękę, bez odpowiednich badań, możemy sobie zaszkodzić, bo witaminę D łatwo można przedawkować. Objawy nadmiaru witaminy to zwykle: utrata apetytu, nudności, zwiększone pragnienie, osłabienie, pocenie się, wzmożone oddawanie moczu, wymioty, biegunka, ból głowy i oczu, świąd skóry. Jej przedawkowanie doprowadza do gromadzenia się wapnia w tkankach, m.in. w sercu, w tętnicach i nerkach. W konsekwencji może dojść do zaburzenia pracy serca i ośrodkowego układu nerwowego. Ponadto przy jej przedawkowaniu zauważono zwiększoną zapadalność na kamice pęcherzyka żółciowego oraz nerek. Dlatego nie sięgajmy po żadną suplementację bez wcześniejszej konsultacji z lekarzem lub farmaceutą.

Zbliża się wiosna, dlatego wykorzystujmy każdy słoneczny dzień na spacer i ruch na świeżym powietrzu, bo wzmocni to siły naszego organizmu i z pewnością pozytywnie wpłynie na nasze samopoczucie.

Tekst źródłowy: www.poradnikzdrowie.pl, *Witaminy*, praca zbiorowa pod red. Jana Gawęckiego, Biblioteczka Olimpiady Wiedzy o Żywieniu, Zeszyt 5, Katedra Higieny Żywności Człowieka, Poznań 2000, Kuryłowicz A., Bednarczuk T., Naman J., *Wpływ niedoboru witaminy D na rozwój nowotworów i chorób autoimmunologicznych*, „Endokrynologia Polska” 2007, nr 2, Żukowska-Szczechowska E., Kiszka B., *Niedobór witaminy D – rozpoznawanie i postępowanie w celu redukcji ryzyka sercowo-naczyniowego u chorych na cukrzycę*, „Via Medica” 2011., Płudowski P., *Witamina D witaminą życia. Lepiej (i taniej) zapobiegać niż leczyć* - materiały z konferencji „Witamina D – fakty i mity”.

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo
- nauczyciel w SP w Tyczynie, pasjonatka ekologii i zdrowej żywności

 Zespół Szkół Samochodowych w Rzeszowie
ogłasza nabór na rok szkolny 2018/2019

• **TECHNIKUM NR 11**

- Technik mechatronik
- Technik pojazdów samochodowych

• **SZKOŁA BRANŻOWA I STOPNIA NR 8**

- Mechanik pojazdów samochodowych
- Elektromechanik pojazdów samochodowych
- Blacharz samochodowy
- Lakiernik
- Mechatronik
- Mechanik kierowca
- Mechanik motocyklowy

www.samochoodowka.rzeszow.pl www.facebook.com/Samochoodowka26a

Alfabet Ananasów: Dziecko nadpobudliwe

Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi, nazywany w skrócie **ADHD** (ang. attention deficit hyperactivity disorder) absolutnie nie jest synonimem dziecka niespokojnego, żywego temperamentu, zaburzeń zachowania, agresji czy celowego łamania norm. Żeby rozpoznać ADHD, konieczne jest stwierdzenie dostatecznej liczby objawów: **zaburzeń koncentracji uwagi, nadruchości, nadmiernej impulsywności**. Najogólniej rzecz biorąc, mózg dziecka z ADHD pracuje trochę inaczej. Błędem jest stwierdzenie, że dziecko nadpobudliwe ma za dużo energii czy emocji. Zupełnie odwrotnie, **ma za mało zdolności do kontroli i hamowania zachowań**. Reaguje za szybko, często nieadekwatnie do sytuacji; robi, zanim pomyśli, nie jest w stanie zatrzymać swoich odruchów, przez to często ma kłopoty.

O małych „nadpobudliwcach” mówi się **dzieci-motyly**. Rzeczywiście ruchliwy, nieustannie biegający i wymachujący wszystkimi kończynami malec, przypomina rozedrganego motylka. Dzieci-motyłki najbardziej nie radzą sobie z przymusem nieruchomego siedzenia w jednym miejscu. Złe znoszą bezustanne zwracanie im uwagi. Są niezwykle gadatliwe, odpowiadają niepytane. Nie słuchają tego, co się do nich mówi. Trudność sprawia im podporządkowanie się regułom. Są chaotyczne i roztrągnięte, bez przerwy coś gubią i o wszystkim zapominają. Trudno im się skoncentrować, zwłaszcza kiedy przebywają w dużej grupie.

Na przestrzeni lat stawiano różne hipotezy na temat przyczyn ADHD. Najbardziej uznana jest teoria amerykańskiego neurologa i psychiatry **Russela Barkleya**, który twierdzi, że **przyczyną objawów ADHD jest deficyt funkcji hamujących i kontrolujących ośrodkowego układu nerwowego**. Deficyt hamowania jest zwykle uwarunkowany biologicznie jako cecha temperamentu lub następstwo uszkodzenia struktur mózgu odpowiedzialnych za kontrolę zachowania.

Postępowanie z dzieckiem nadpobudliwym psychoruchowo powinno być skoncentrowane zarówno na samym dziecku, ale też, a może przede wszystkim, na otoczeniu, w którym przebywa.

Ważne jest, abyście Wy, Państwo, absolutnie nie czuli się winni, że los obdarzył Was dzieckiem-motyłkiem.

► Zanim rozpoczniecie wędrowkę od lekarza do lekarza, uzyskajcie na własną rękę jak najwięcej informacji na temat tej choroby.

► Jeśli specjalista postawi diagnozę, musicie stać się orędownikami dziecka w szkole czy przedszkolu. Pamiętajcie, że odpowiednie postępowanie z nadpobudliwym dzieckiem to połowa sukcesu.

► Małemu „motylkowi” warto ułatwiać życie, a nie utrudniać. Na przykład bardzo ważne jest dostosowanie zakresu i czasu trwania obowiązków dziecka do jego możliwości, tzn.: dawanie konkretnych poleceń, dzielenie długich zadań na kilka krótszych, przypomnienie dziecku o tym, co ma do zrobienia, sprawdzanie, czy już to zrobiło, zmniejszanie ilości rozpraszających bodźców (tak urządzić mu pokój, żeby na wierzchu nie leżało za dużo zabawek i żeby każda miała swoje miejsce). Nie włączamy telewizora, kiedy dziecko je, nie włączamy radia, gdy odrabia lekcje.

► Niezwykle ważne jest chwalenie dziecka za najmniejszy sukces. Dziecko zaczyna robić różne rze-

czy, ale ich nie kończy, bo zewsząd dopływają nowe bodźce, które zaprzęają jego uwagę - wszystko je interesuje i wszystko bardzo szybko nuży. Te dzieci nie znają satysfakcji z dobrze wykonanych zadań, bo nie doprowadzają ich do końca. Dlatego powinni Państwo zacząć od pochwalenia pierwszego kroku, choćby to było dołożenie jednego kawałka układanki. W ten sposób zachęca Państwo dziecko do uczynienia następnego kroku. I tak dalej - może wtedy uda się skończyć. Kiedy dziecko nauczy się kończyć zadania, to będzie przeżywać satysfakcję, którą wynagrodzą mu wszystkie trudy i wtedy nie trzeba będzie go już za wszystko chwalić.

► Pamiętajmy, że leki farmakologiczne nie zastąpią miłości i akceptacji.

► Nie zapominajcie, że Wasz „motylek” wcale nie robi Wam na złość. Jemu również nie jest lekko. Dlatego najbardziej na świecie potrzebuje Waszego wsparcia i Waszej miłości.

Rubrykę redaguje:
**Beata
Byczyńska-Gruca**
- pedagog
w SP w Tyczynie

Fundusze Europejskie Program Regionalny PODKARPACIE Województwo Urząd Pracy w Rzeszowie Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Niepubliczne Przedszkole Językowo-Ekologiczne „Wesołe Misie”
prowadzone w Tyczynie przez ośrodek edukacyjny **„SPEAKER - Świat Języków Obcych”**
z lokalizacją dwóch oddziałów, tzw. Park i Chatka, ogłasza **nabór przedszkolaków**
w wieku **3-6 lat** na nowy rok szkolny **2018/19**.

Część miejsc finansowana z projektu unijnego w ramach RPOWP, którego pośrednikiem jest WUP

NOWOŚĆ:
Oddział zerówkowy dla dzieci z rocznika 2012 (w ramach projektu)

Zapraszamy Rodziców na spotkanie informacyjne: 12.04.2018 r., godz. 17.00, Oddział Chatka w Tyczynie, ul. Św. Krzyża 14

WESOLE MISIE u Speakera
SPEAKER - Świat Języków Obcych Marekko Kucy, 36-020 Tyczyn, ul. Tyczynska 2A, tel. 17 22 91 927
Niepubliczne Przedszkole Językowo-Ekologiczne WESOLE MISIE w Tyczynie
Oddział Park: ul. Tyczynska 2A, tel. 17 22 91 927
Oddział Chatka: ul. Św. Krzyża 14, tel. 17 230 22 95
kam. 606 972 366, 693 542 900

SPEAKER ŚWIAT JĘZYKÓW BCYCH

Nowy sezon piłkarski przed nami...

Ani się obejrzeliliśmy, a za oknem stopniał śnieg i mura stadionu przy ul. Cichej znów powoli się zieleni, co oznacza, że za pasem start rundy wiosennej sezonu 2017/18 rzeszowskiej klasy okręgowej. Po jesieni nasza drużyna zajmuje dobre, **wysokie czwarte miejsce** (najwyższe z beniaminków) ze stratą 13 punktów do lidera. Po blisko trzech miesiącach nadszedł czas podsumowania przygotowań do rundy rewanżowej.

Okres przygotowawczy rozpoczęliśmy 8 stycznia. Trenowaliśmy, podobnie jak przed rokiem, w hali sportowej w tyczyńskim gimnazjum. W początkowej fazie odbywały się cztery treningi, w dalszej części okresu przygotowawczego jednostki treningowe były przeplatane gramami kontrolnymi, a tych zimą rozegraliśmy aż 12. Przekrój rywali był różnorodny, podobnie jak różne były rezultaty. Choć wyniki gier kontrolnych są sprawą drugorzędną, jednak odnotowujemy je z kronikarskiego obowiązku (ramka obok).

Jeśli coś dobrze funkcjonuje, nie warto tego zmieniać. Takie założenie zostało wcielone, jeśli chodzi o kadrę drużyny. Trzon zespołu, budowanego rozsądnie od kilku sezonów, został uzupełniony dwoma ciekawymi zawodnikami.

Pierwszym nowym nabytkiem naszej drużyny jest 33-letni **Kamil Drob**. Doświadczony zawodnik jest wychowankiem Chełmianki, w barwach której występował na trzecioligowym poziomie. Przed kilkoma laty był przymierzany do drugoligowej wówczas Resovii, ale ostatecznie do transferu nie doszło. Z Chełmianki trafił natomiast do Piasta Tuczempy, a później grał także w Crasnovii. Ostatnie pół roku spędził w jarosławskiej okręgówce, gdzie w barwach Zorzy Zarzeczce zdobył trzy gole.

Z czwartoligowego Izolatora do Strugu przyszedł natomiast **Kamil Żuczek**. Utalentowany 20-latek dołączył do naszej drużyny na zasadzie półrocznego wypożyczenia. Choć w klubie z Boguchwały nie odgrywał pierwszoplanowej roli, to jednak zaliczył kilka meczów w rundzie jesiennej trwającego sezonu na czwartoligowych boiskach. Kamil był już kilkakrotnie przymierzany do naszej drużyny, ale dopiero teraz udało się oficjalnie pozyskać tego napastnika. W swojej przygodzie z piłką oprócz Izolatora reprezentował również barwy Gromu Mogielnica i Polonii Hyżne. Co ciekawe, nasz nowy zawodnik wraz z drużyną juniorów starszych Izolatora wywalczył awans najpierw do drugiej, a następnie do pierwszej podkarpackiej ligi juniorów starszych. W ciągu tych dwóch sezonów aż 59 razy wpisał się na listę strzelców.

Na pewno wartościowy może być także powrót do treningów **Bartłomieja Krzyszkowskiego**, który wzmocni rywalizację w formacji defensywnej.

Po stronie ubytków należy odnotować definitywne odejście **Gerarda Gajdka** (Korona Rzeszów), **Mateusza Pawlika** (Grunwald Budziwój), a także **Adriana Nieckarza** (Iskra Jawornik Polski) i **Jakuba Sowy** (Zimowit Rzeszów) oraz wypożyczenia **Patryka Malaka** (Grunwald Budziwój) i **Dominika Bulki** (Start Borek Stary). Ostateczna kadra na rundę wiosenną liczy 19 osób.

Do rozgrywek rundy wiosennej przystępujemy pełni nadziei, że wykonana zimą praca przyniesie oczekiwany rezultat. Dużo pokażą już pierwsze wiosenne mecze, kiedy to zmierzmy się z drużynami z górnej części ligowej tabeli. Po trzech, czterech kolejkach okaże się, kto o jakie cele będzie grał.

Wszystkich kibiców zapraszamy do wsparcia naszej drużyny z wysokości trybun! Do zobaczenia przy Cichej!

tekst: **Sławomir Ferenc**

Zimowe sparingi

► Sokół Kolbuszowa Dolna 1 m. kl. O Dębica 1:2 (B. Zawadzki). ► Wisłok Wiśniowa 11 m. IV liga 0:0. ► Leśna Wólka Podleśna 8 m. kl. A II 3:1 (Ferenc, Pikiel). ► Wisłok Strzyżów 17 m. IV liga 1:3 (Ferenc). ► Wólczanka Wólka Pełkińska 5 m. III liga 0:7. ► Korona Rzeszów 1 m. kl. O 0:2. ► Rzemieślnik Strażów 3 m. kl. B III 9:1 (Pikiel 4, W. Zawadzki 2, Stanio, Murias, Żuczek). ► Resovia 4 m. III liga + młodzież 4:1 (Drob, Żuczek, Stanio, Pikiel). ► Czarni Czudec 3 m. kl. A I 1:0 (Pikiel). ► Resovia CLJ awans do CLJ U-17 3:2 (Żuczek 2, Drob). ► Głogovia Głogów Młp. 15 m. IV liga 1:3 (Murias). ► Palkovia Palikówka 2 m. kl. B IV 5:5 (Pikiel 2, W. Zawadzki, Drob, Ferenc oraz Żuczek 3 dla Palikówki).

Terminarz wiosennych meczów Strugu na stadionie w Tyczynie

25.03 (niedziela), godz. 14:00 - Strumyk Malawa
15.04 (niedziela), godz. 17:00 - Błazowianka Błazowa
28.04 (sobota), godz. 16:00 - Jedność Niechobrz
05.05 (sobota), godz. 17:00 - Sawa Sonina
19.05 (sobota), godz. 17:00 - Dynovia Dynów
02.06 (sobota), godz. 17:00 - Błękit Żołynia
16.06 (sobota), godz. 17:00 - Korona Rzeszów

Zaproszenie na Mistrzostwa Polski w Łucznictwie

W dniach **23-25.03.2018 r.** w gimnazjum w Tyczynie odbędą się 8. Halowe Mistrzostwa Polski w Łucznictwie. W zawodach udział weźmie ponad 250 zawodników z całej Polski. Oto skrócony program zawodów:

► **23.03, godz. 17.00-21.00** - zgłaszanie się ekip w Akademiku „Ikar”, ul. Akademicka 6 w Rzeszowie

► **24.03:**

- godz. 9.35 - uroczyste otwarcie Mistrzostw Polski,
- godz. 10.00 - 16.40 - strzelanie konkursowe na odległość 2x18 m (60 strzał) - I i II grupa.

► **25.03:**

- godz. 9.00 - 11.00 - strzelanie konkursowe na odległość 18 m (30 strzał), poprzedzone dwiema seriami próbnymi (pierwsza grupa),
- godz. 11.15 - 13.15 - strzelanie konkursowe na odległość 18 m (30 strzał), poprzedzone dwiema seriami próbnymi (druga grupa),
- godz. 14.00 - ceremonia dekoracji zwycięzców, zakończenie Mistrzostw Polski.

Zapraszamy wszystkich chętnych do wspólnego kibicowania. Wstęp bezpłatny.

Zaprasza: **Ryszard Rząsa** - LKS Jar Kielnarowa

„Baba i Chłop” w Gminie Tyczyn

W marcu br. w Domach Ludowych w: Borku Starym (6.03), Matysówce (11.03) i Centrum Rekreacyjno-Kulturalnym w Kielnarowej (18.03) gościliśmy grupę teatralną z Gminy Chmielnik, która realizowała projekt pt. „Gospodynie na scenie”. Humorystyczne przedstawienie pt. „Baba i Chłop” przeniosło nas w lata 70. XX wieku.

Inscenizacja obrazuje życie społeczności wiejskiej ukazane w trzech aktach. Wykorzystano w nim przyśpiewki i piosenki ludowe z naszych okolic. Reżyserem i autorem scenariusza jest **Halina Borowska**. W przed-

stawieniu występują panie i panowie z kół gospodyń wiejskich z: Borówek, Błędogowej Tyczyńskiej, Chmielnika i Zabratówki.

Widzowie żywo i entuzjastycznie reagowali na to, co się działo na scenie, a po przedstawieniu podziękowali aktorom gromkimi brawami.

Bardzo serdecznie dziękujemy grupie teatralnej za wspaniałe występy. Podziękowania składamy także paniom i panom z zespołów śpiewaczych: „Borkowianie”, „Matysowianie”, „Kielnarowianie” i Panu Sołtysowi z Kielnarowej **Andrzejowi Kalicie** za wsparcie i przygotowanie poczęstunku dla aktorów.

tekst: M-GOK

Baba i Chłop

Informacje z

Elektroniczne zwolnienia lekarskie – „e-ZLA”

Od 1.01.2016 r. lekarze mogą wystawiać elektroniczne zwolnienia lekarskie, nazywane e-ZLA. Zwolnienia na papierowym formularzu (ZUS ZLA) mogą być wystawiane jeszcze do końca czerwca 2018 r. Natomiast **od 1.07.2018 r.** lekarze będą wystawiać wyłącznie **zwolnienia elektroniczne**.

Lekarz przekazuje zaświadczenie lekarskie e-ZLA (po jego podpisaniu z wykorzystaniem certyfikatu z ZUS, kwalifikowanego certyfikatu lub profilu zaufanego ePUAP) elektronicznie do ZUS.

ZUS udostępnia e-ZLA płatnikowi składek (np. pracodawcy) na jego profilu na PUE ZUS nie później niż w dniu następującym po dniu otrzymania e-ZLA (bez

podawania numeru statystycznego choroby). Informacja ta jest przekazywana także ubezpieczonemu (m.in. pracownikowi) posiadającemu profil ubezpieczonego/ świadczeniobiorcy na PUE ZUS.

Jakie korzyści z e-ZLA dla pacjenta? • Brak konieczności dostarczania zwolnienia pracodawcy. • Brak konieczności pilnowania terminu 7 dni na dostarczenie zwolnienia oraz brak ryzyka ewentualnego obniżenia zasiłku chorobowego czy opiekuńczego z powodu przekroczenia tego terminu. • Stały dostęp do swoich zwolnień lekarskich na Platformie Usług Elektronicznych.

Jakie korzyści dla płatnika? • Szybka informacja o zwolnieniu wystawionym pracownikowi. • Możliwość kontroli poprawności wykorzystywania zwolnienia lekarskiego przez pracownika dla krótkich zwolnień. • Brak konieczności sprawdzania, czy pracownik dostarczył zwolnienie w terminie 7 dni od jego otrzymania. • Stały dostęp do zwolnień lekarskich pracowników i możliwość eksportu zwolnień.

ZUS wysłała do przedsiębiorców listy z rozliczeniem konta

Część zadłużonych przedsiębiorców dostanie ważną wiadomość z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o stanie swojego konta. Właśnie ruszyła wysyłka listów. W województwie podkarpackim otrzyma ją ponad **2,4 tys. podmiotów opłacających składki**. Rozpoczęto wysyłkę informacji do aktywnych płatników składek, którzy mają zadłużenie na koncie w ZUS. Ma to związek ze zmianami w sposobie opłacania i rozliczania składek, jakie weszły w życie **1.01.2018 r. – czyli tzw. „e-SKŁADKA”**. Obecnie wpłata na indywidualny rachunek składkowy w pierwszej kolejności pokrywa najstarsze zaległości.

W pierwszej kolejności listy z ZUS otrzymają przed-

siębiorcy opłacający za siebie składki na **dobrowolne ubezpieczenie chorobowe**, których pierwsze wpłaty w nowym systemie rozliczyły się na zaległości. To dla nich ważna informacja, bo ma wpływ na prawo do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (np. zasiłku chorobowego i macierzyńskiego). Zakład informował o konsekwencjach zadłużenia już od jesieni ubiegłego roku. Z listu przedsiębiorcy dowiedzą się, w jaki sposób ZUS rozliczył wpłaty, które wpłynęły na ich indywidualne rachunki składkowe. Dostaną oni również informację o wysokości bieżącego zadłużenia (z czasu wysłania korespondencji).

Rubrykę redaguje:

Wojciech Dyląg

– regionalny
rzecznik prasowy ZUS
w woj. podkarpackim

Cheerleading coraz popularniejszy Medalowe duety Flimero

Polskie Stowarzyszenie Cheerleaders jest organizacją sportową, która zrzesza wszystkich tych, którzy profesjonalnie zajmują się w Polsce cheerleadingiem. PSCH jest członkiem **Europeen Cheer Union**. Do tej pory, mimo że od lat rozgrywane są Mistrzostwa Polski, Europy i Świata cheerleading kojarzył nam się wyłącznie z dopingiem ładnych dziewczyn, wymachujących pomponami. Wkrótce jednak to się zmieni. Międzynarodowy **Komitet Olimpijski** dał szansę cheerladingowi. Członkowie Komitetu wpisali na trzyletni okres próbny **cheerlading jako dyscyplinę olimpijską**.

W ubiegłym roku w Mistrzostwach Polski brało udział ponad 1600 zawodników. Biorąc pod uwagę coraz większą popularność cheerleadingu, organizatorzy trzydniowych XXI Mistrzostw Polski, które odbędą się w Chorzowie, ograniczyli ilość występujących duetów do finałowej szóstki.

W związku z zaistniałą sytuacją odbył się turniej kwalifikacyjny dla duetów podczas **Pucharu Polski w Garwolinie 3.03 br.** Duety z zespołu Flimero wywalczyły cztery złote medale i dwa brązowe. Zdobyta lokata jest uwieńczeniem pracy dziewcząt, które nie odeszły z zespołu Senior, siedmiokrotnego Mistrza Polski i Mistrza Europy. Warto wiedzieć, że jeden z duetów Flimero, który zdobył nominację w Turnieju Kwalifikacyjnym (w październiku 2017) do występów Mistrzostw Świata w Orlando 2018, został nagrodzony

pucharem na najlepszy zespół w ostatnich zawodach.

Wyniki duetów: **Flimero - senior**: I miejsce w kat. cheer dance freestyle: **Adriana Kopacka, Karolina Mendoń**: III miejsce w kat. cheer dance freestyle: **Oliwia Gawel, Martyna Magda**: I miejsce w kat. hip-hop: **Wiktora Ferenc, Izabela Gawel**: I miejsce w kat. jazz: **Adriana Kopacka, Karolina Mendoń**.

Flimero - junior: I miejsce w kat. cheer dance freestyle: **Julia Rudzan, Julia Mucha**: III miejsce w kat. pom dance: **Marianna Krupińska, Kamila Staniek**.

tekst: **Jolanta Magda** - trener zespołu Flimero

VI Ogólnopolska Liga

Dzieci i Młodzieży w Ju-jitsu Sportowym

10.03 br. w Katowicach odbył się kolejny turniej w Ju-jitsu. Na zawody zjechało 312 młodocianych zawodników z 26 klubów z Polski. Podkarpacką Szkołę Ju-jitsu Karate reprezentowało 18 zawodników z Tyczyna, Malawy, Rzeszowa i Chmielnika. Zawody przebiegły bardzo pomyślnie dla naszych najmłodszych, gdyż wywalczyliśmy w sumie **11 złotych, 11 srebrnych i 5 brązowych medali**. W grupie U10 (do 10 lat) zdobyliśmy 8 złotych, w kat. U12 - 2 złote i w kat. U15 1 złoty krążek. Zawodnicy startowali w dwóch konkurencjach **ne-waza i fighting**.

Największą niespodziankę sprawiły trzy zawodniczki z Tyczyna w grupie U10. **Emilia Wilk** nie miała sobie równych i wszystkie 7 walk rozstrzygnęła na swoją korzyść, zdobywając 2 złote medale. **Aleksandra Sowa** również wywalczyła 2 złote krążki a **Milena Sitek** na 7 walk stoczonych przegrała tylko jedną w finale z ko-

leżanką klubową z Rzeszowa **Adrianną Kmiotek**, która zdobyła w tej samej grupie wiekowej 1 złoty i 1 srebrny medal.

W kat. U10 **Dawid Kmiotek** (młodszy brat Ady) jako najmłodszy zawodnik w swoim debiucie wywalczył swoje dwa pierwsze złote medale. W grupie U12 najbardziej zaprezentowało się rodzeństwo **Emilia i Dawid Tarkowscy** z Rzeszowa, zdobywając w bardzo mocno obstawionych swoich grupach po jednym złotym medalu. W kat. U15 **Hubert Paśko** wywalczył na koniec turnieju jeszcze dla naszego teamu 11 złoty krążek.

Klasyfikacja medalowa naszych reprezentantów z Tyczyna przedstawia się następująco: **Judyta Szafrań** (1 srebrny medal drużynowo), **Izabela Szlęko** (1 srebrny, 1 srebrny drużynowo), **Hubert Paśko** (1 złoty), **Emilia Wilk** (2 złote), **Maksymilian Sitek** (1 brązowy, 1 srebrny), **Szymon Leniart** (1 brązowy), **Aleksandra Sowa** (2 złote), **Milena Sitek** (1 złoty, 1 srebrny).

tekst: **Wiesław Kisiel** - trener

**Numer 4 „Głosu Tyczyna”
ukaze się z datą 29.04.2018 r.**

Termin składania tekstów upływa: 16.04.2018 r.

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** oraz składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, **tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki lub w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, w **pok. 24, tel. (17) 23-04-924**.

IX LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
Z ODDZIAŁAMI DWULICZYNNYMI
W SW. KRZYSZTOFOWEJ DRODZE W RZESZOWIE

ul. Orzeszkowej 8a
35-006 Rzeszów
Telefon: 17 748 27 50
E-mail: sekretariat@9lo.rzeszow.pl
www.9lo.rzeszow.pl

U nas znajdziesz to, czego nie mają inni:

- Zajęcia laboratoryjne na uczelniach (UR, PRz)
- Obserwacje rozpraw w Sądzie Rejonowym
- Najlepszy szkolny bufet w mieście (z KEBABEM!)
- Doskonała lokalizacja – bezpośredni dojazd od strony Tyczyna (linie MPK: 37, 44, MKS, PKS)
- Mało liczne klasy
- Więcej godzin języka obcego
- Możliwość działania w projektach lokalnych, krajowych, międzynarodowych
- Warsztaty hobbyistyczne: modelarstwo, sztuki walki, teatr itp.

W IX LO dzieje się dużo więcej niż możemy tu zmieścić!

Spizarnia
ZDROWIE I URODA

Sklep ze zdrową żywnością poleca:
Herbatki | Miody | Ziola | Przyprawy |
Suplementy diety | Suszone owoce |
Oleje | Kosmetyki | Chleby ekologiczne |

GODZINY OTWARCIA: Tyczyn ul. Grunwaldzka 23
PN-PT 8:00 - 15:30 690 435 300
SOB 9:00 - 13:00 spizarnia.zdrowie.uroda

RESURREXIT SICUT DIXIT, ALLELUIA

*Najserdeczniejsze życzenia z okazji Świąt
Zmartwychwstania Pańskiego
życzą właściciele sklepu „Spizarnia Zdrowie i Uroda”*

Bank Spółdzielczy w Tyczynie

KREDYT BEZPIECZNY PARASOL

4%

- ✓ Oprocentowanie stałe!
- ✓ Bez poręczycieli!
- ✓ Posiadasz rachunek – obniżasz prowizję!

Bank bliski Tobie!

*Warunki dotyczą kredytu Bezpieczny Parasol dla kwoty 5.000,00 zł. RRSO na dzień 08.01.2018 r. dla reprezentatywnego przykładu wynosi 14,13% dla całkowitej kwoty kredytu 5.000,00 zł, spłacanej w 12 ratach miesięcznych równych – 426,00 zł. Stopa oprocentowania kredytu 4% w stosunku rocznym. Całkowita kwota do zapłaty wynosi 5348,77 zł w tym odsetki – 108,77 zł, prowizja przygotowawcza – 2%, prowizja za udzielenie kredytu 2% oraz ubezpieczenie Kredytobiorcy - 40,00 zł. Stopa oprocentowania oraz prowizja za udzielenie kredytu obowiązują dla Klientów indywidualnych, którzy posiadają lub założą rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy (przez który przeprowadzane są, lub będą stałe miesięczne wpływy z tytułu wynagrodzenia za pracę lub rentę czy emeryturę). Rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy musi być czynny przez co najmniej cały okres kredytowania. Przedstawione informacje mają jedynie charakter orientacyjny. Ostateczna wysokość wszystkich kosztów związanych umową jest uzależniona od warunków umowy oraz rodzaju i zakresu usług dodatkowych

Zapraszamy do naszych placówek:

BS Tyczyn, ul. Mickiewicza 6 w Tyczynie
tel. (17) 221 92 10

Oddział w Chmielniku, Chmielnik 50
tel. (17) 229 66 34

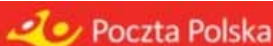
I Oddział w Rzeszowie, ul. Pelczara 6
tel. (17) 852 15 39, (17) 853 43 53

II Oddział w Rzeszowie, ul. Okulickiego 13a
tel. (17) 852 28 07

III Oddział w Rzeszowie, ul. Mickiewicza 12
tel. (17) 853 48 33

www.bstyczyn.pl

Poczta Polska jako Narodowy Ubezpieczyciel Rolników

Zaufanie do Poczty Polskiej i Kasy Rolników Ubezpieczenia Społecznego oraz ich powszechna dostępność są kluczowymi czynnikami zwiększającymi popularność ubezpieczeń wśród rolników. **Ubezpieczenia dla Rolników** są gwarancją stabilizacji finansowej gospodarstw rolnych. W tym celu zbudowaliśmy ofertę ubezpieczeń rolnych pod nazwą AGRO UBEZPIECZENIA dopasowaną do potrzeb indywidualnych każdego Rolnika.

Celem promowania Polskiego Ubezpieczyciela Rolników jest: • upowszechnienie ubezpieczeń rolnych poprzez wykorzystanie mechanizmu wzajemności członkowskiej i współpracy z KRUS, • dotarcie do wszystkich rolników poprzez rozbudowę sieci placówek pocztowych na terenie całego kraju, • kompleksowa ochrona życia i zdrowia, mienia rolników oraz ich rodzin.

Obecnie Posiadacze gospodarstw rolnych mogą skorzystać z oferty ubezpieczeń obowiązkowych: • OC rolników z tytułu posiadacza gospodarstwa rolnego, • ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych.

Zakres ochrony można w ramach tej samej polisy dodatkowo rozszerzyć o wybrane ubezpieczenia dobrowolne: • maszyn rolniczych AGRO-CASCO, • wyposażenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa, • inwentarza żywego, ziemiopłodów, narzędzi, materiałów i zapasów, • OC w życiu prywatnym, • Następstw Nieszczęśliwych Wypadków (NNW).

Zapraszamy Państwa do odwiedzenia najbliższej Poczty, gdzie można uzyskać szczegółowe informacje o ofercie ubezpieczeń.

- PRALKI, CHŁODZIARKI, • KUCHENKI, TELEWIZORY
- SKLEP „MEWA”** Tyczyn ul. Grunwaldzka 39A,
Tel. (17) 22-91-444, kom. 881-540-700

Poszukuję pracy jako opiekunka do dziecka.

Tel. 783-784-078

Kupię działkę w Tyczynie lub okolicy, ok. 15 ar.

Tel 602-708-997

Szukam pracy 2 lub 3 razy w tygodniu (sprzątanie lub opieka nad osobą starszą). Godziny do uzgodnienia.

Tel. 887-519-790

608-439-955

Pod tym numerem można **całodobowo przez 7 dni w tygodniu** zgłaszać **przypadki awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej** obsługiwanej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Eko-Strug” w Tyczynie. W godzinach pracy Spółki awarie można również zgłaszać pod numerami telefonów:

(17) 22-19-312, (17) 22-19-360

Biała Sala

Wesela, Bankiety, Komunie

Wspaniała kuchnia
Pomoc specjalisty ds.
organizacji przyjęć
Dekoracja stołów
Klimatyzowane wnętrza
Plac zabaw dla dzieci
z animatorkami wg życzenia
Menu dla dzieci do lat 3
gratis, od 3-10 50% zniżki

„BIAŁA SALA”
NOWE
MIEJSCE STWORZONE
PO TO, ABY SPEŁNIAĆ WASZE
MARZENIA.

CENTRUM TURYSTYKI I REKREACJI
KIEŁBAROWA 386 E
36-020 TYCZYN
TEL. 535 879 111
TEL. 691 992 158

**Wypożyczalnia
sprzętu rehabilitacyjnego**
(materace, wózki, laski, rowerki)

Tyczyn, ul. Św. Krzyża 12

Tel. 665-522-565

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Anita Drajek**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej. **Adres Wydawcy:** Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl; **Adres redakcji:** MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie:** MiGBP w Tyczynie. **Druk:** Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, Tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl), Dodatek do 3. numeru „Głosu Tyczyna” (3/2018)

Rozwiąż krzyżówkę. Hasło utworzą litery z kolorowych pól.

Tutaj wpisz hasło:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

„Jak król Władysław Jagiełło odwiedził Tyczyn”

600 lat temu nasze miasteczko spotkał wielki zaszczyt. Otóż sam król Polski Władysław Jagiełło z Krakowa wybrał się w nasze strony, by w Łańcucie spotkać się ze swoją narzeczoną Elżbietą Granowską. Kim była Elżbieta?

Elżbieta
Granowska

Jak już wiecie z poprzednich numerów „Głosu dla Dzieci”, Tyczyn został założony przez króla **Kazimierza Wielkiego**, a wójtem miasteczka był **Bertold Tyczner**. Kiedy władca zmarł, jego miejsce zajął **Ludwik Węgierski** i za jego panowania Tyczyn kupił **Otto z Pilczy** (właściciel Łańcuta). Kiedy Otton zmarł, jego majątek odziedziczyła żona **Jadwiga** i córka **Elżbieta**.

Władysław
Jagiełło

Z Łańcuta jedziemy teraz do Krakowa. Tutaj, na zamku królewskim, zamieszkała córka Ludwika Węgierskiego – dwunastoletnia **Jadwiga**, która ma być koronowana na króla Polski (tak, tak – nie na królową, lecz na króla!). Z Litwy zjechał też do Krakowa **Władysław Jagiełło** – wielki książę litewski – przyszły mąż Jadwigi. Uroczystość zaślubin poprzedzi jeszcze przyjęcie chrztu św. przez Jagiełłę, bo książę nie był katolikiem. Żeby odbył się chrzest, muszą być rodzice chrzestni. Wiecie, kto został matką chrzestną Jagiełły? Żona Ottona z Pilczy (właściciela Tyczyna i Łańcuta) – **Jadwiga**, mama Elżbiety..

Musiało upłynąć długich 31 lat, by Jagiełło (już wtedy niemłody, bo 69-letni) i Elżbieta mogli się pobrać. Pierwsza żona króla – **Jadwiga** – zmarła niedługo po porodzie, druga – **Anna** – również. Na trzecią żonę władca upatrzył sobie córkę swojej matki chrzestnej – **Elżbietę**, która miała za sobą trzy małżeństwa (jej mężowie szybko umierali). Elżbieta nazywała się **Granowska** (było to nazwisko jej trzeciego męża).

Zamek Królewski
na Wawelu

W 1417 r. król Jagiełło wybrał się w podróż do Łańcuta, by spotkać się ze swoją narzeczoną Elżbietą. W **Tycynie** zrobił postój, by odpocząć i odświeżyć się przed wizytą u rodziny narzeczonej. Istnieje legenda, która głosi, że władca zatrzymał się w tyczyńskim dworze, a orszak królewski liczył kilkanaście wozów i bryk oraz 50 rycerzy na koniach. Cały Rynek w naszym miasteczku zajęła służba króla.

Zamek w Łańcucie

Po noclegu Jagiełło udał się do Łańcuta, by spotkać się z Elżbietą Granowską, która podejmowała króla dwa dni na zamku. A już kilka dni później narzeczeni zjawili się w Sanoku, gdzie biskup Jan Rzeszowski udzielił „państwu młodym” ślubu. Pół roku później Elżbieta została koronowana na królową Polski. Żoną Jagiełły była jednak tylko trzy lata, bo choroba (gruźlica) zabrała ją z tego świata.

Kartka ze starego albumu cd. Fotografie ze zbiorów Zdzisława Baniaka

Kontynuujemy wędrówkę ulicami Tyczyna z lat 50. i 60. Spacer rozpoczynamy z tyczynskiego Rynku – serca naszego miasteczka.

Idziemy ulicą Kilińskiego, mijamy budynek, w którym dziś mieści się Poczta Polska. Starsi mieszkańcy Tyczyna pamiętają, że gdy autor robił zdjęcie, znajdował się tu Ośrodek Zdrowia.

Skracamy w prawo, wchodzimy w ulicę Podwale. Na przełomie lat 50./60. Mieściło się tu kilkanaście przytulonych do siebie drewnianych domków.

Idziemy w górę, wzdłuż ulicy Targowej. Po lewej stronie napotykamy drewnianą wieżę, służącą strażakom do suszenia węży strażackich.

U wylotu ulicy Targowej skręcamy w lewo i już jesteśmy na ulicy Kopernika.

A to już Przedmieście. Droga tylko utwardzona i jeszcze bez chodnika.
W oddali furmanka i ludzie być może podążający na Królkę.

14 marca 2018 r. Sesja popularno-naukowa pt. „Mieszkańcy, rody, zdarzenia, czyli 650 lat Tyczyń w świetle badań historycznych”.

Organizator: Gmina Tyczyn przy współpracy Uniwersytetu Rzeszowskiego

Prelegenci:

Oprawa muzyczna w wykonaniu chóru SP w Tyczyń. Wśród młodzieży prowadząca spotkanie dyrektor MiGGBP w Tyczyń Alicja Kustra.

Ks. dr hab. Sławomir Zabraniak

Dr hab. Beata Lorens, prof. URz

Wśród publiczności w pierwszym rzędzie: dyrektor Caritas Diecezji Rzeszowskiej ks. Stanisław Słowik, rektor URz prof. dr hab. Sylwester Czopek, członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Stanisław Kruczek.

Dr Hubert Mąćik

Dyrektor SP w Tyczyń Zofia Międlar-Mruk

Nagrodzeni uczniowie w konkursach wiedzy: „Co wiemy o 650-letnim grodzie?” oraz „Patroni naszych ulic”

Dr Krzysztof Ruszel